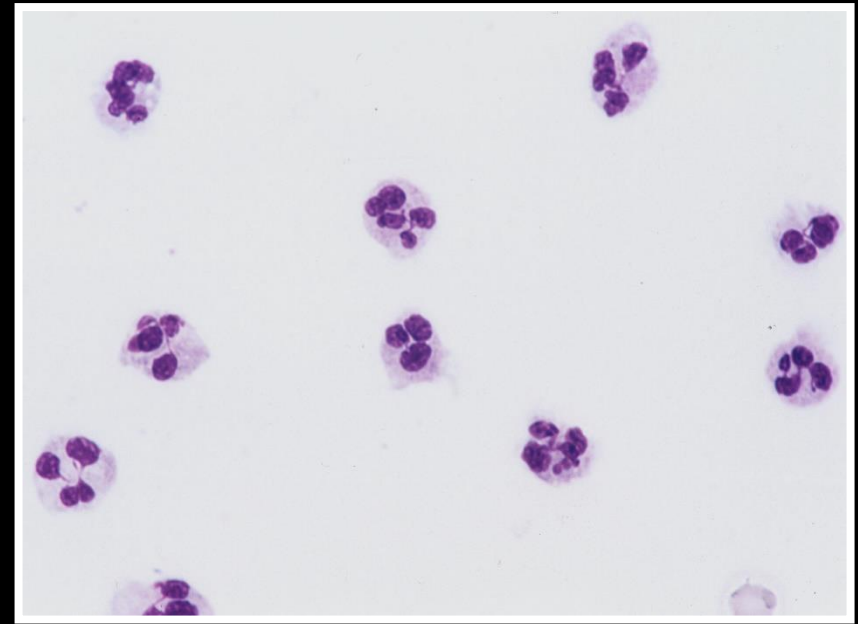

Zánět

*mechanismy a
projevy
zánětlivé reakce*

Jaroslava Dušková

Ústav patologie 1.LF UK a VFN Praha

Zánět - obsah

- ❖ Definice
- ❖ Klasifikace (podle zacílení, časové hledisko..)
- ❖ Příčiny
- ❖ Makroskopické znaky
- ❖ Fáze zánětlivé odpovědi
- ❖ Patogeneze zánětu
 - hyperemie
 - zánětlivé mediátory
 - imunitní odpověď
- ❖ Buňky v zánětu
- ❖ Klasifikace zánětů podle lokalizace a typu exsudátu
- ❖ Vývoj a hojení zánětu

Zánět

Definice:

Zánět je komplexní reakce organismu na poškození

(s cílem udržení homeostázy)

Zánět

Význam

defenzivní – *likvidace noxy*

reparativní – *náprava
poškození*

Zánět - dělení:

Z hlediska časového

- akutní
- chronické

Zánět - dělení:

Podle příčin:

□ neživé

fyzikální

chemické

□ živé

virové

bakteriální

mykotické

parazitární

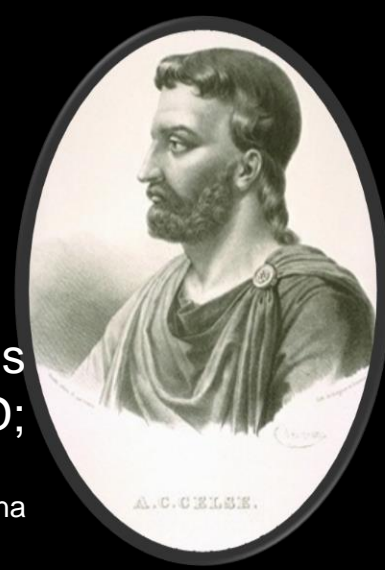
AUTOIMUNNÍ

Zánět – ustálená obranná reakce organismu

- ❖ vyloučení noxy
- ❖ náprava škod

Aulus Cornelius Celsus
25 BC – 50 AD;

De Medicina

Aelius Galenus or
Claudius Galenus

129 – 217 (?) AD

Celsovy znaky zánětu

- rubor - zarudnutí
- tumor - zduření
- calor – zvýšená teplota
- dolor - **BOLEST**
- functio laesa – porušená funkce

42

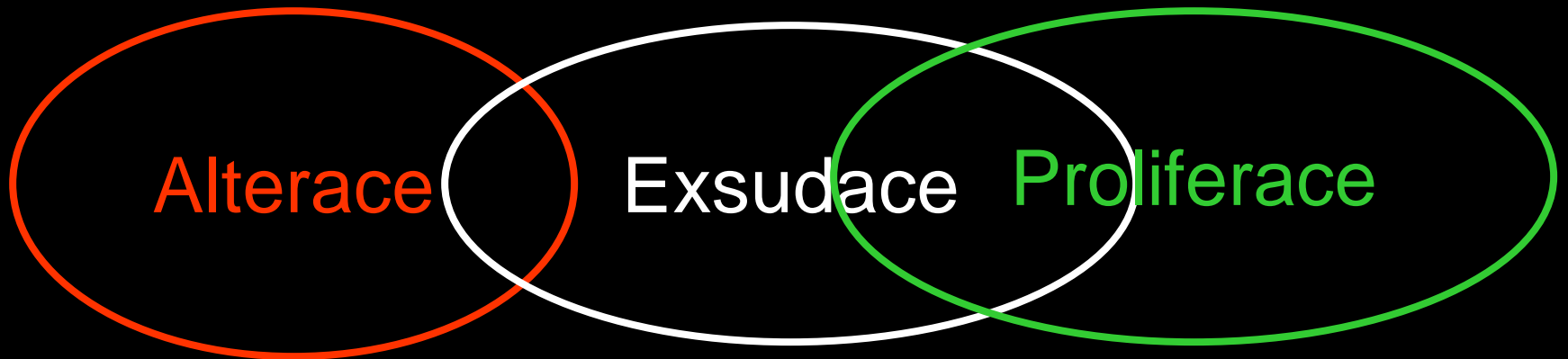

Mechanismy a morfologické projevy obranné reakce

Fáze zánětlivého procesu

- alterace
- exsudace
- proliferace

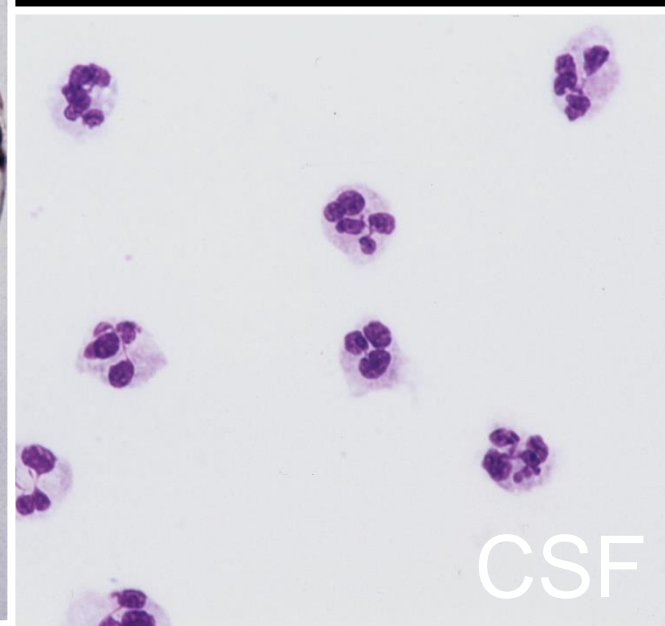
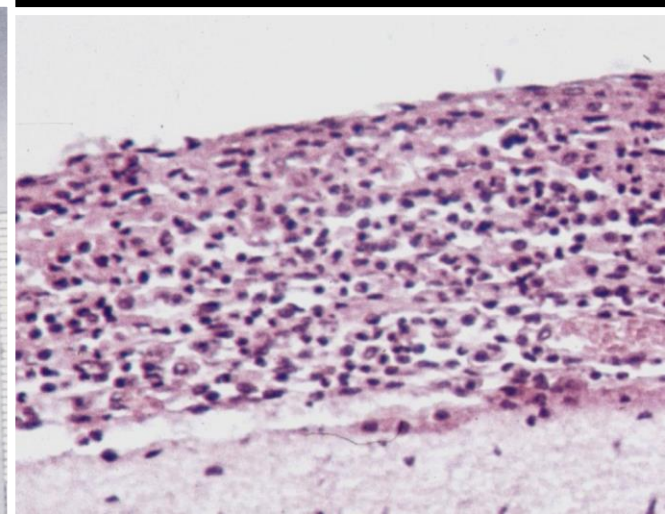
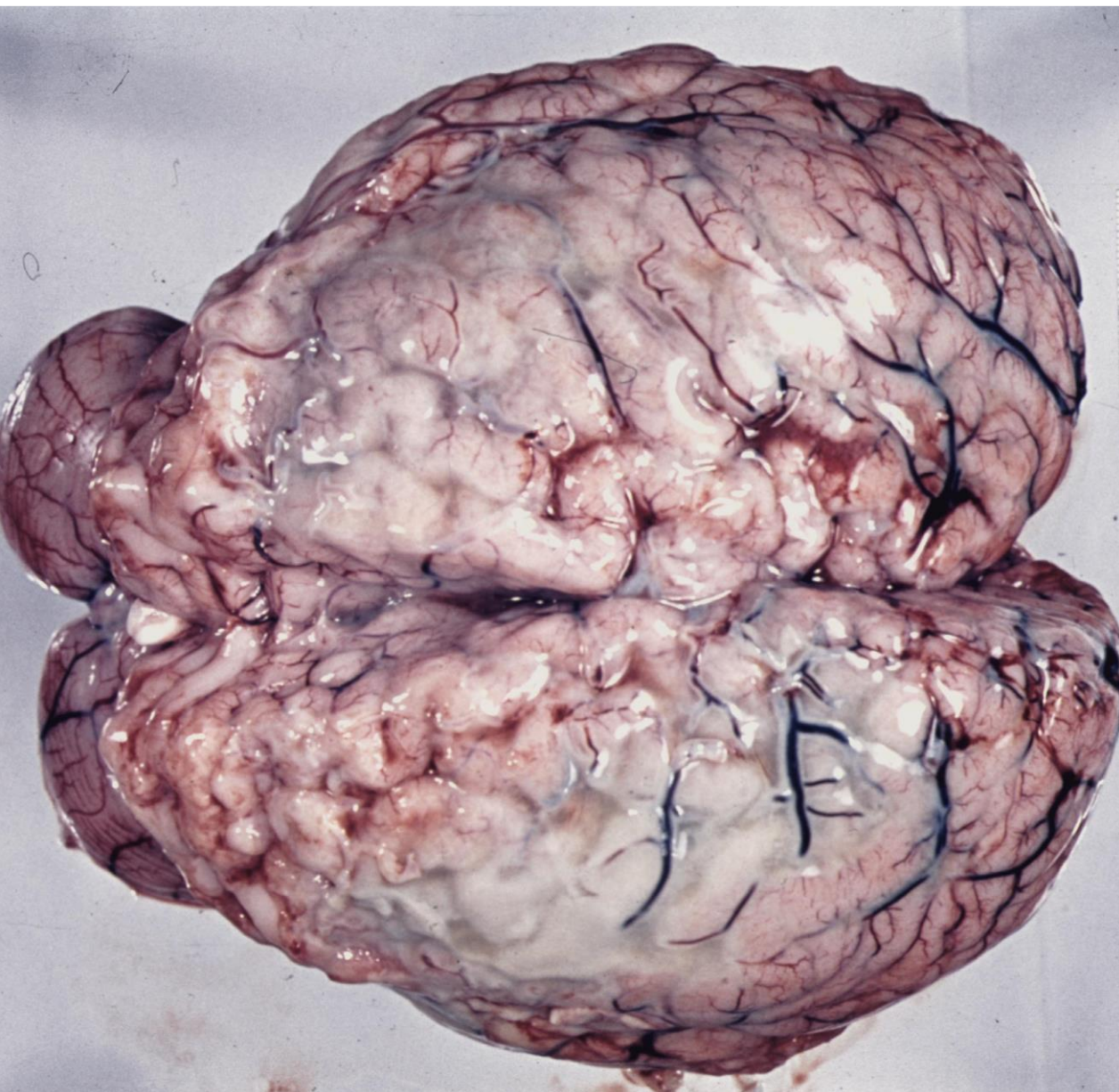
Fáze zánětlivého procesu

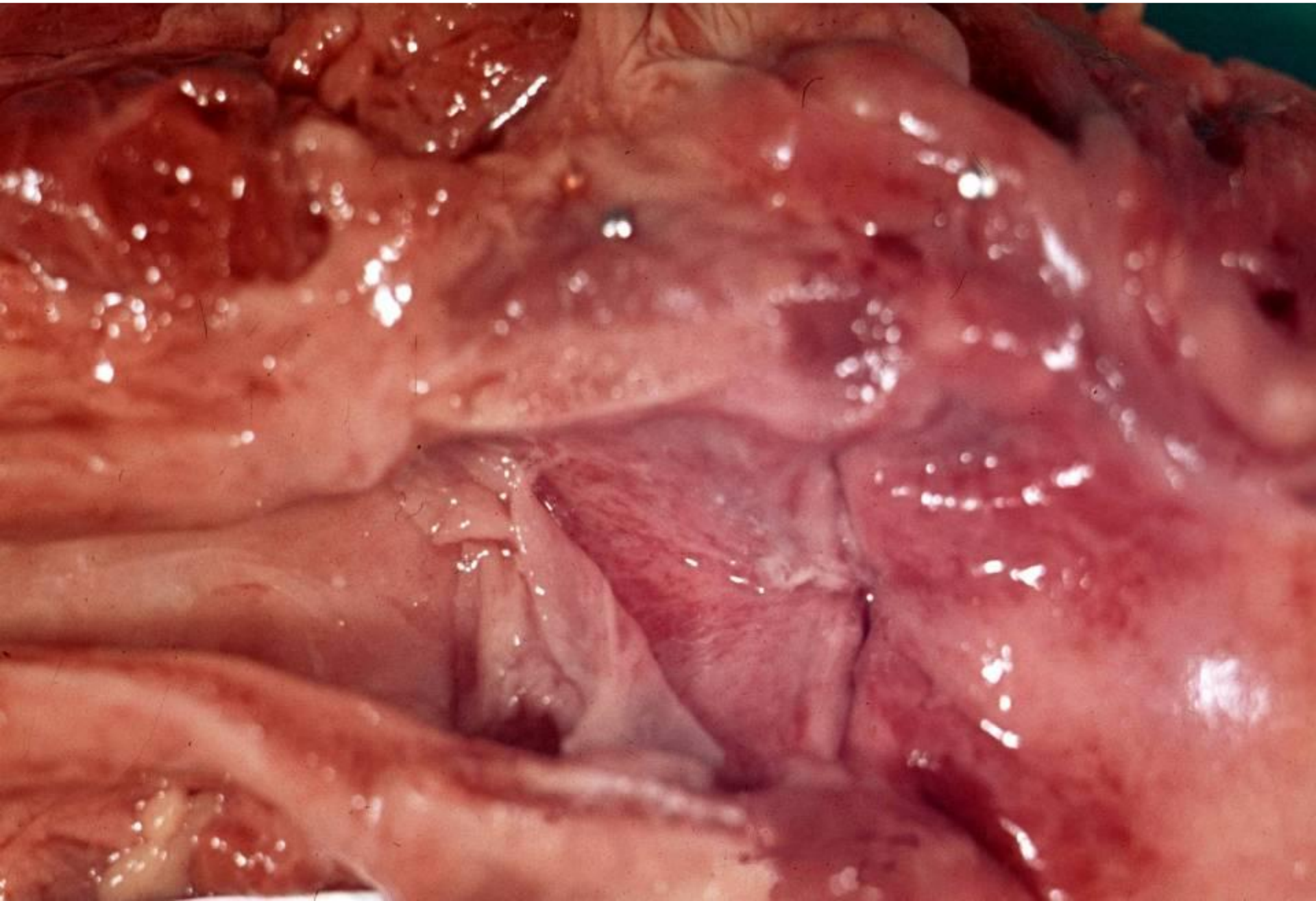
Anthrax

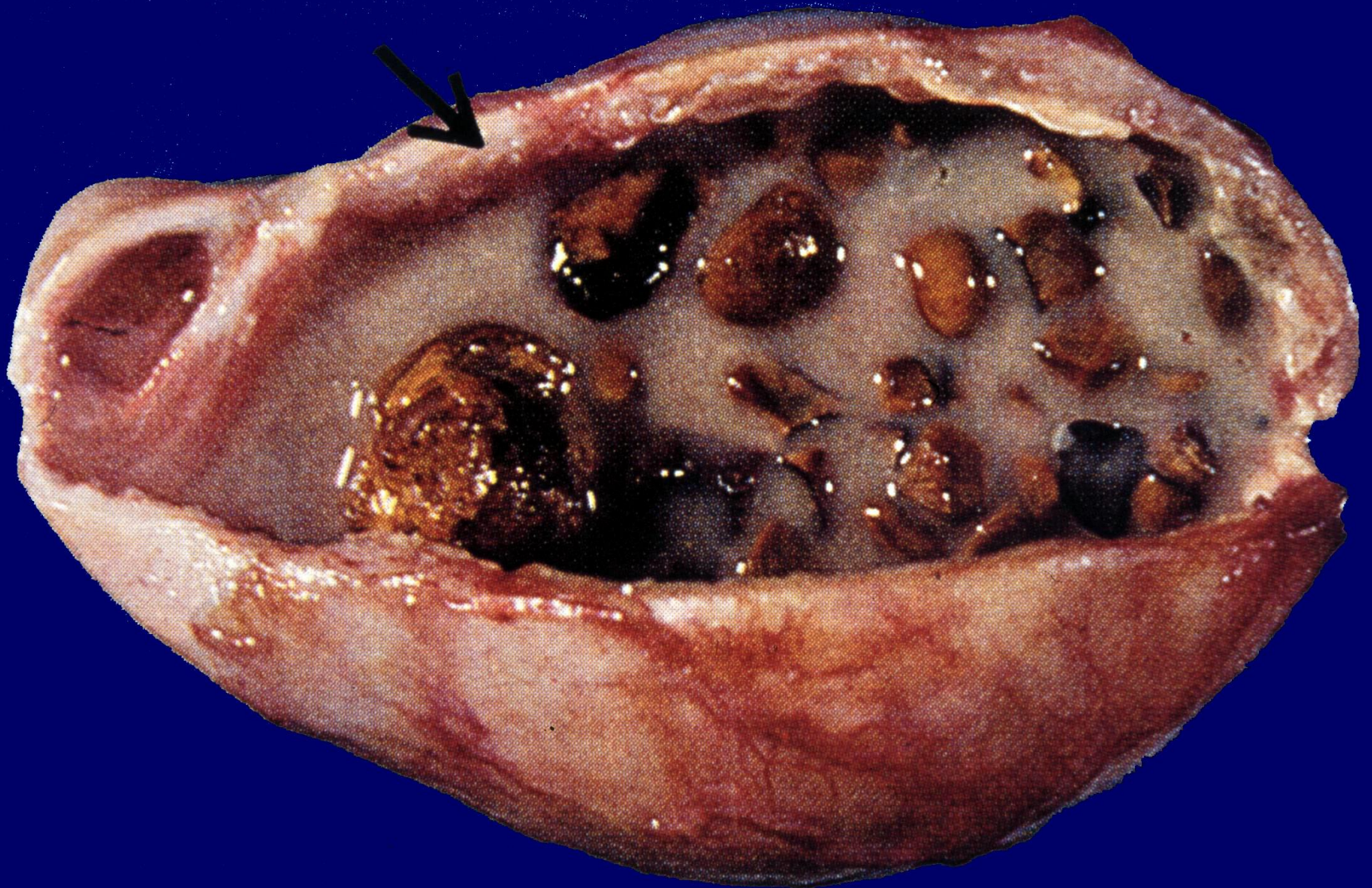

Meningitis purulenta

Laryngitis haemorrhagica et pseudomembranosa

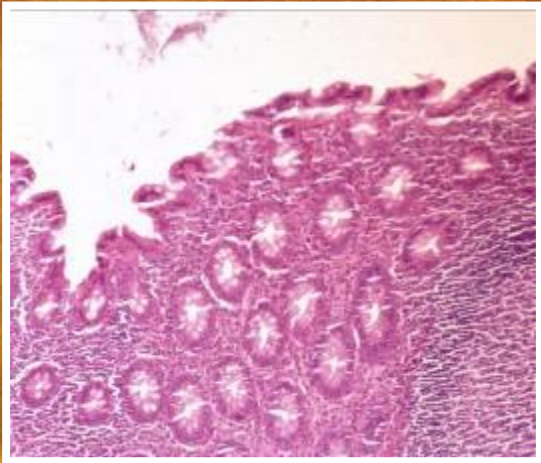
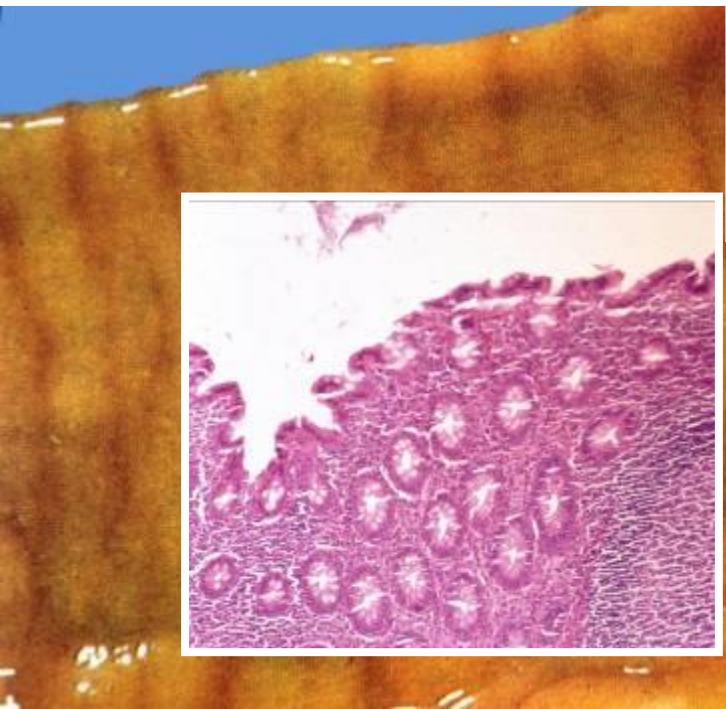
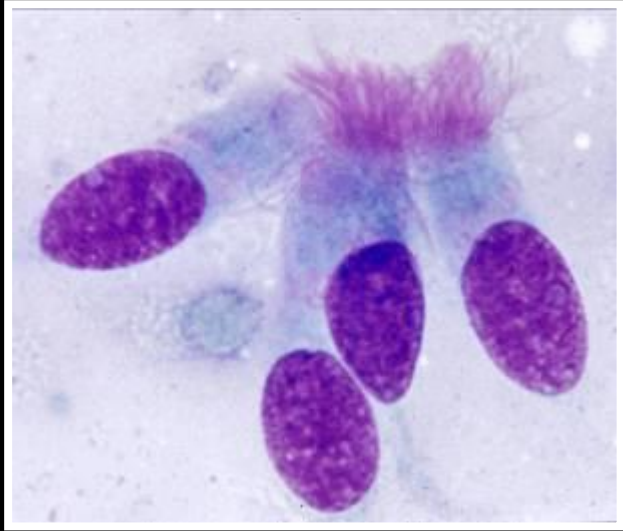

Cholelithiasis. Empyema vesicae felleae chronicum.

Mechanismy obranné reakce

- nespecifické
- antigenně specifické
 - humorální
 - celulární

Barriers

Mechanismy obranné reakce

□ nespecifické

- **FAGOCYTÓZA**
- baktericidní látky
- komplement
- interferon
- proteiny rozlišující obecné mikrobiální struktury

Cévní změny v zánětu

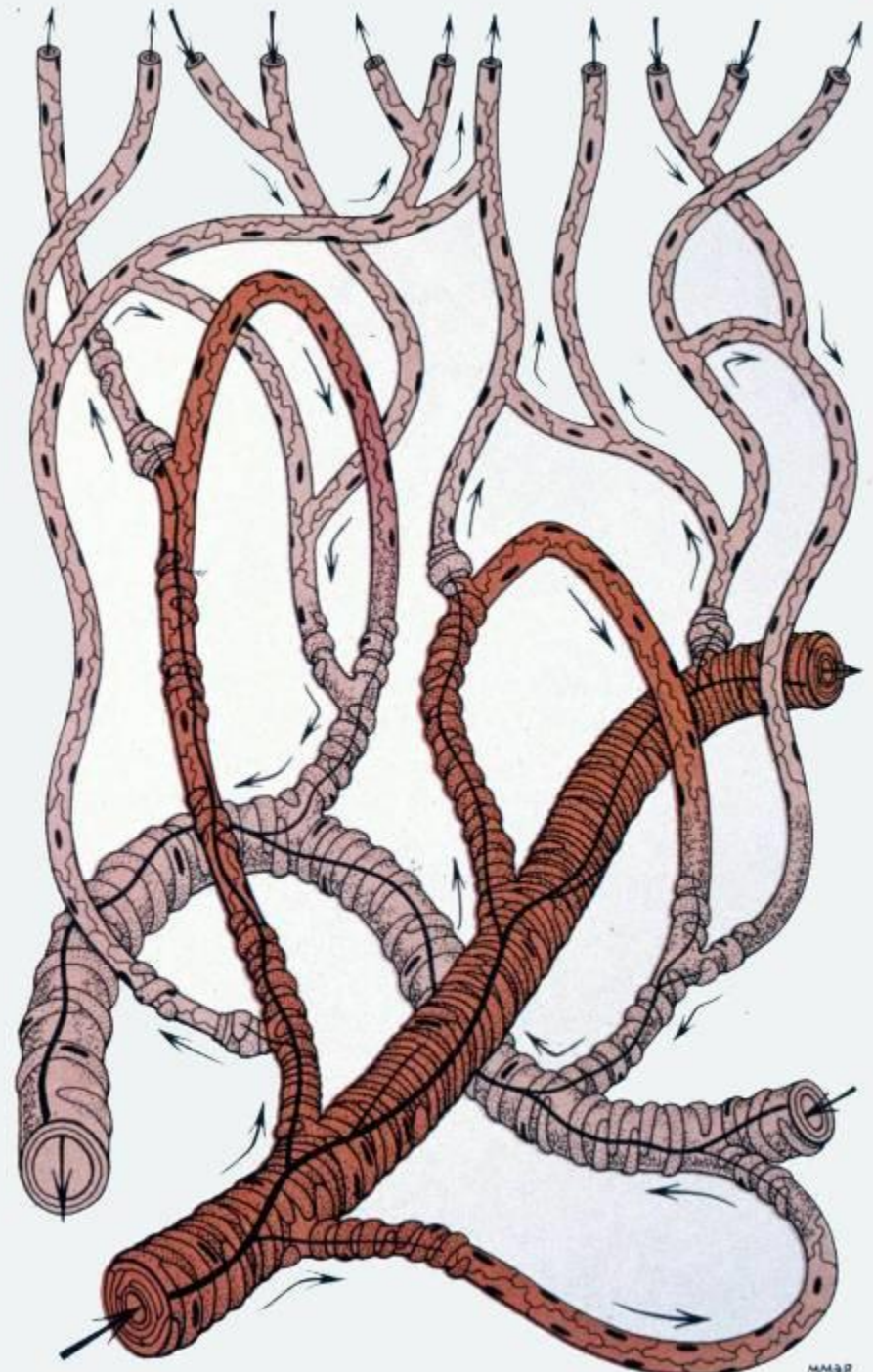
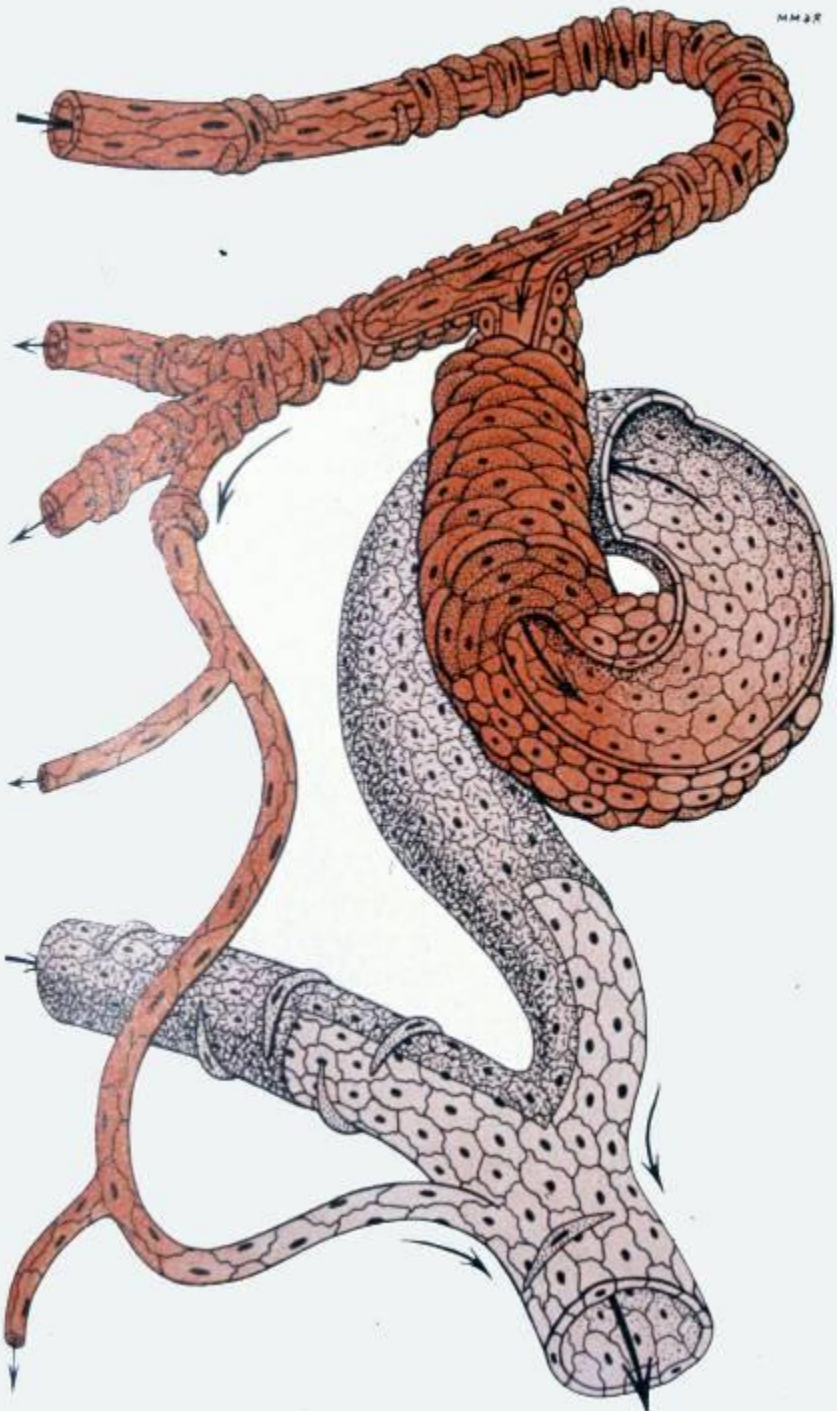
- ❖ Fluxní hyperemie - axonální reflex
- ❖ Peristatická hyperemie
- ❖ Stáza
- ❖ Zvýšená propustnost - exsudace
- ❖ Zánětlivý edém

Aktivní hyperémie

- ❖ vasodilatace
- ❖ zpomalení cirkulace
- ❖ zvýšená permeabilita – prosakování

- ❖ výstup leukocytů

MM3R

MM3R

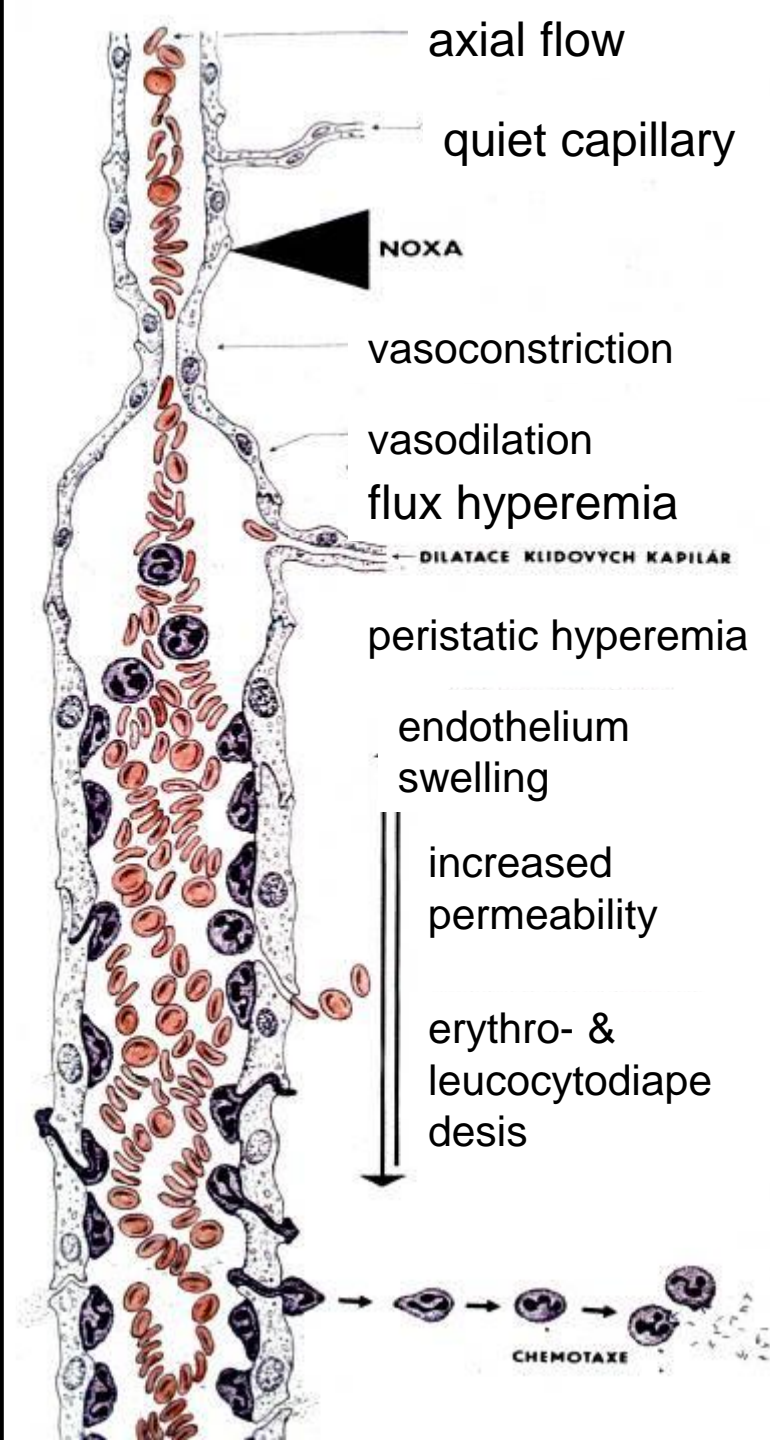
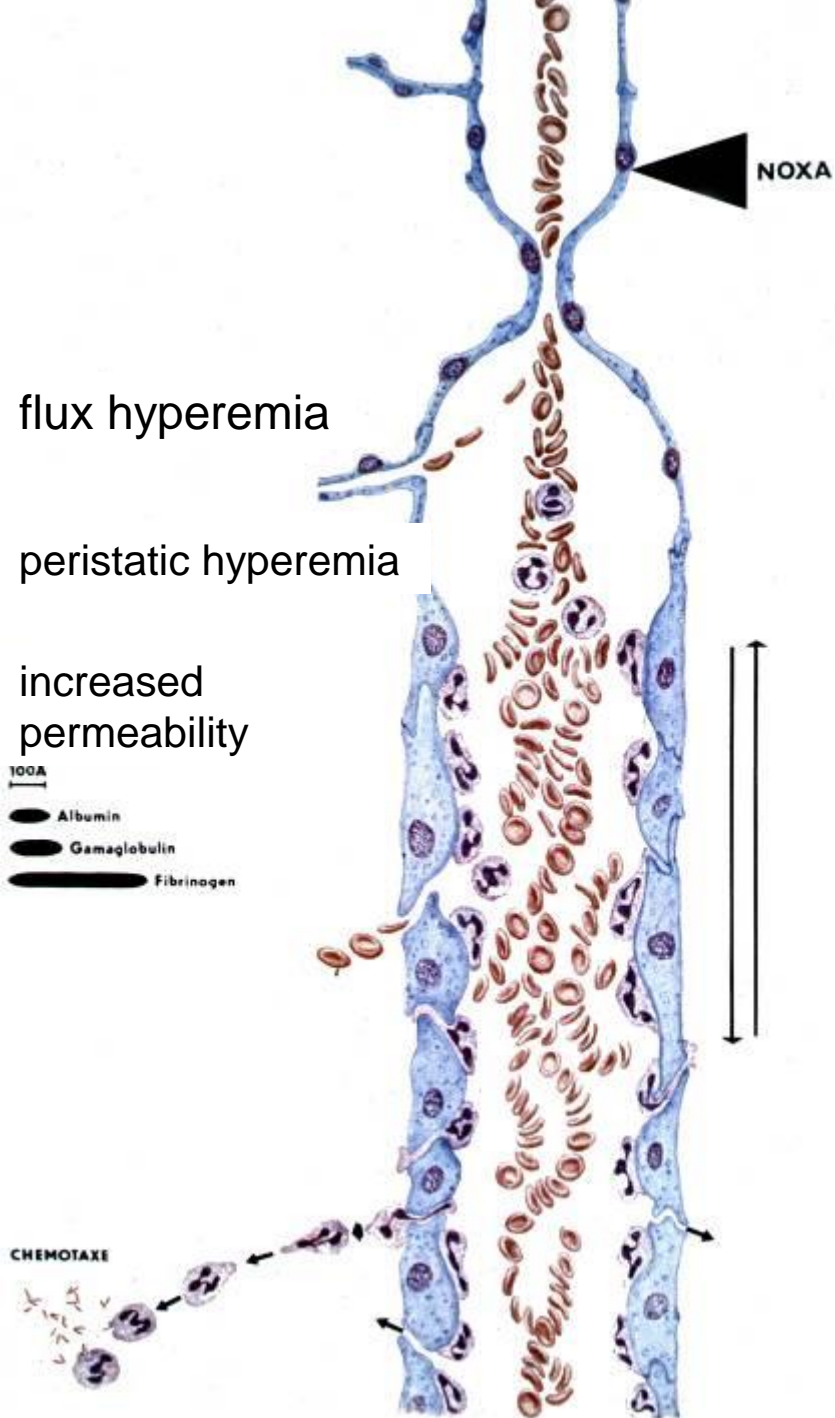
Aktivní hyperémie

❖ vasodilatace

- zpomalení cirkulace
- zvýšená permeabilita – **prosakování**

❖ Výstup leukocytů chemotaxe

- bakt. produkty a látky z poškozených tkání

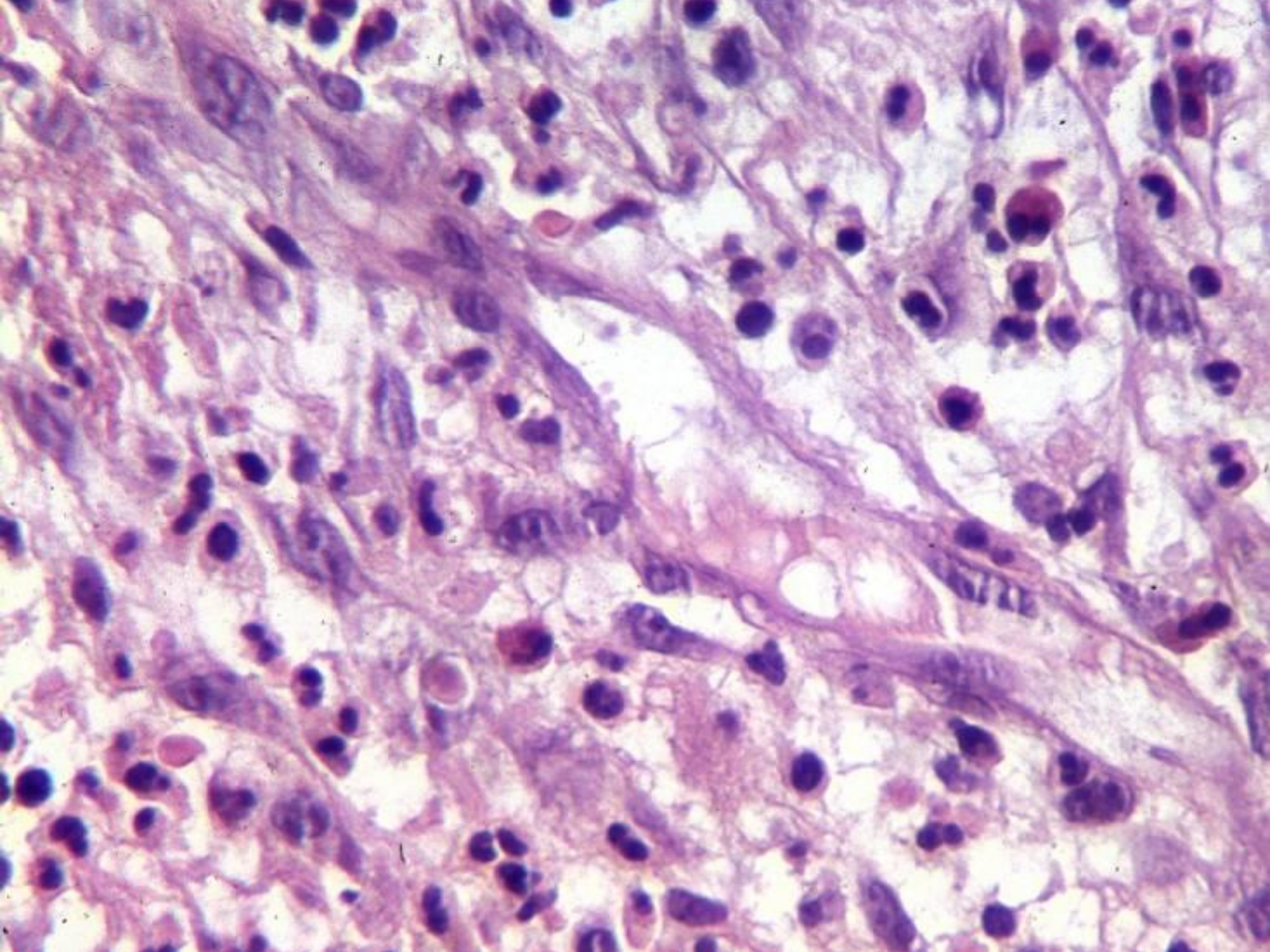
Zánětlivé mediátory

Vasodilatace	prostaglandiny, NO
Permeabilita	vasoaktivní aminy, C3, C5, bradykinin
Chemotaxe	C5a, bakt. produkty, leukotrieny, cytokiny
Horečka	interleukin 1, 6, TNF, prostaglandins
Bolest	prostaglandiny, bradykinin
Tkáňové poškození	lysosomální enzymy...

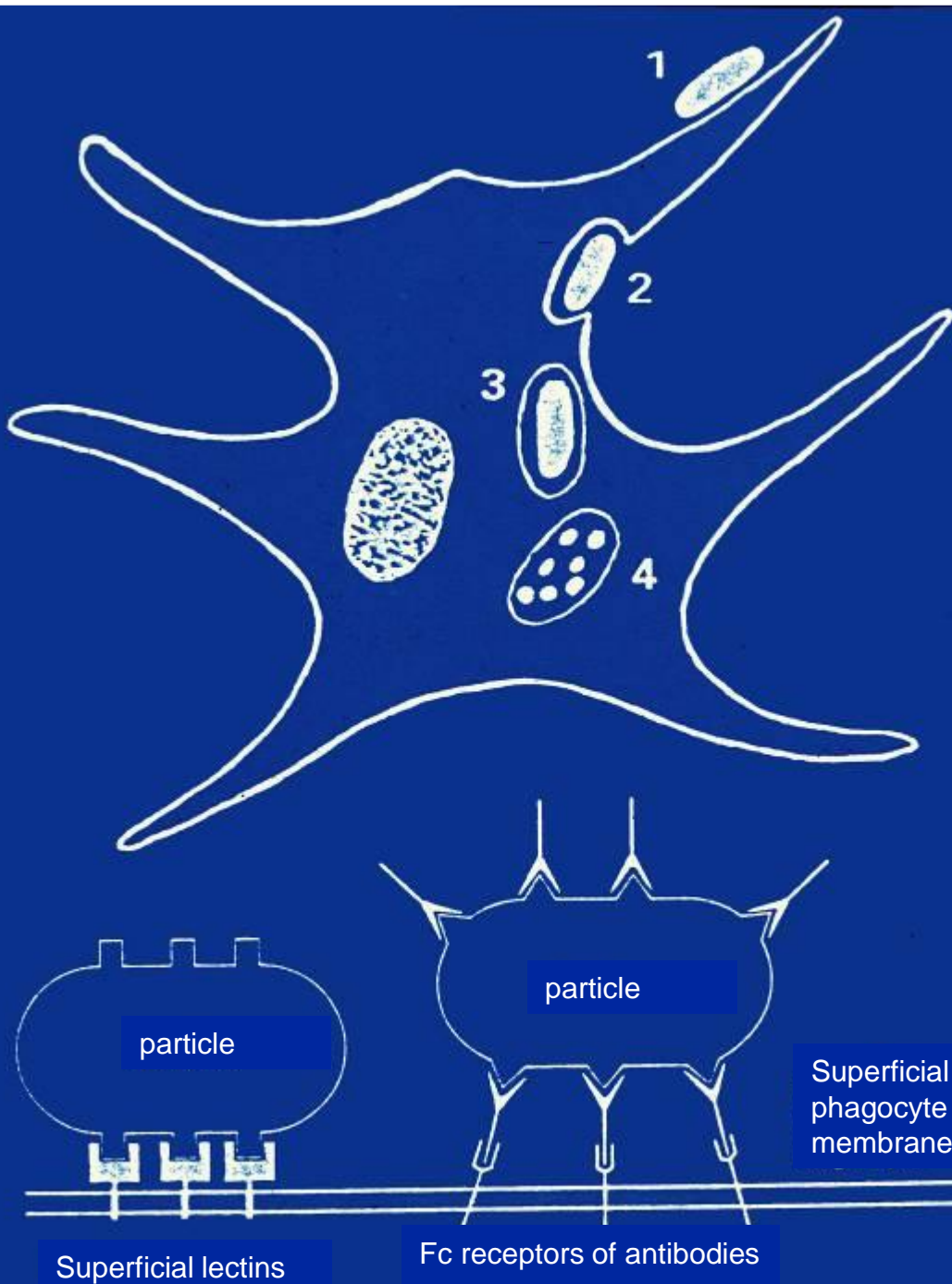
Alterace
Exsudace
Proliferace

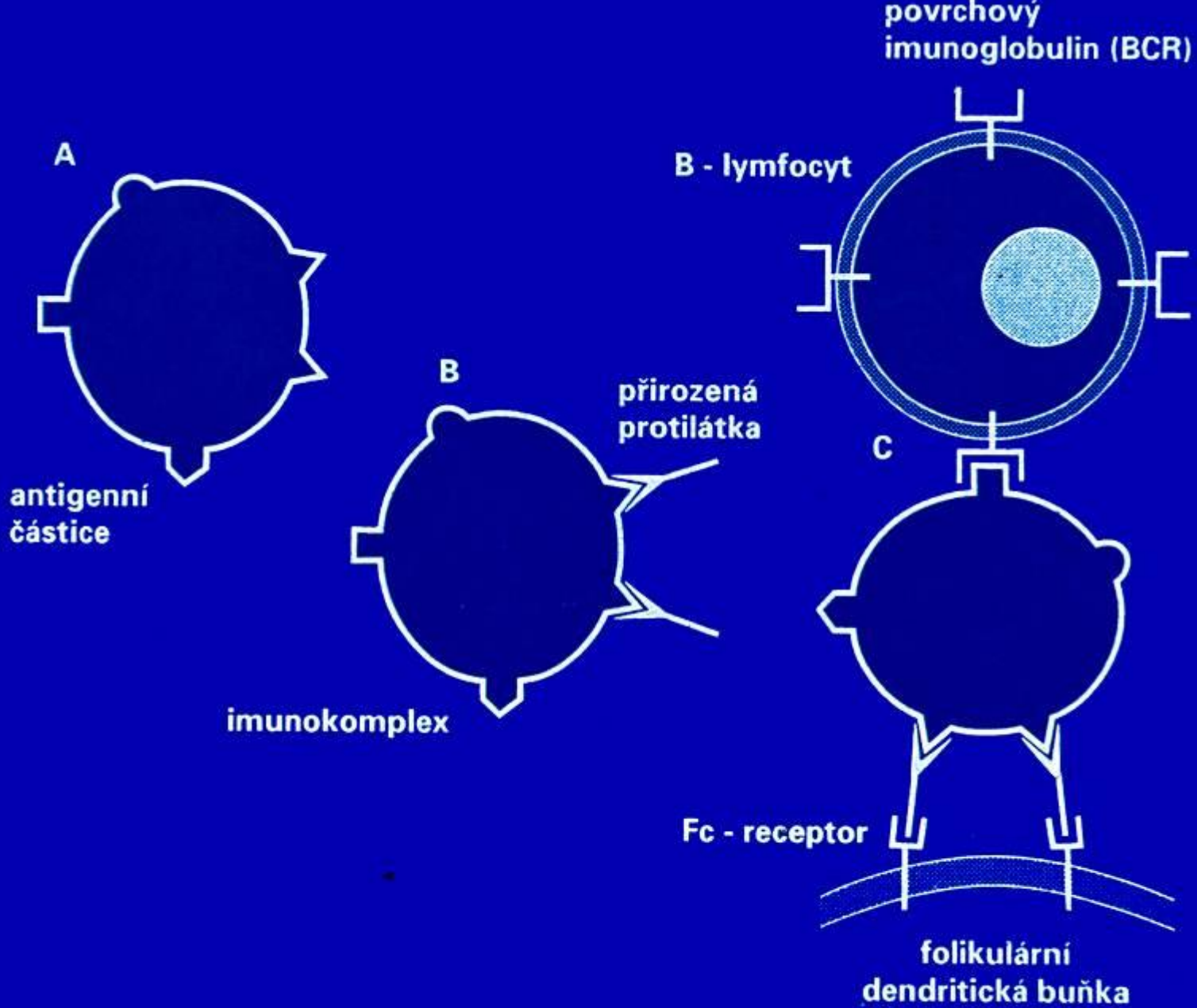
Acne conglobata

Fagocytóza & Opsonizace

Přirozené protilátky a imunitní odpověď

Cytokiny

Def.:

polypeptidy a proteiny – regulační molekuly participující v autokrinní, parakrinní & endokrinní funkci při udržení homeostázy

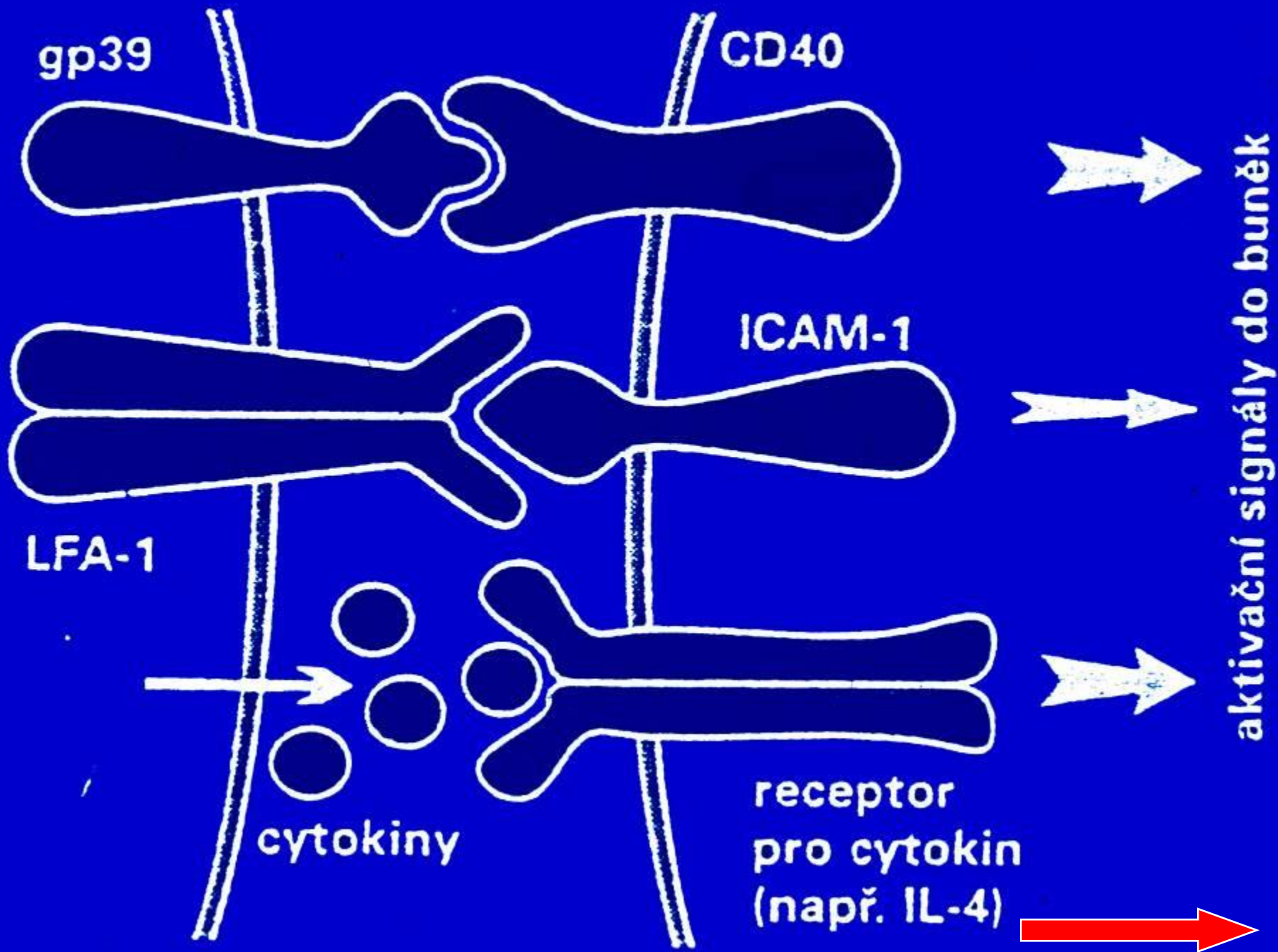
Cytokiny

zdroje:

- makrofágy
- APC
- T- lymfocyty

Typy:

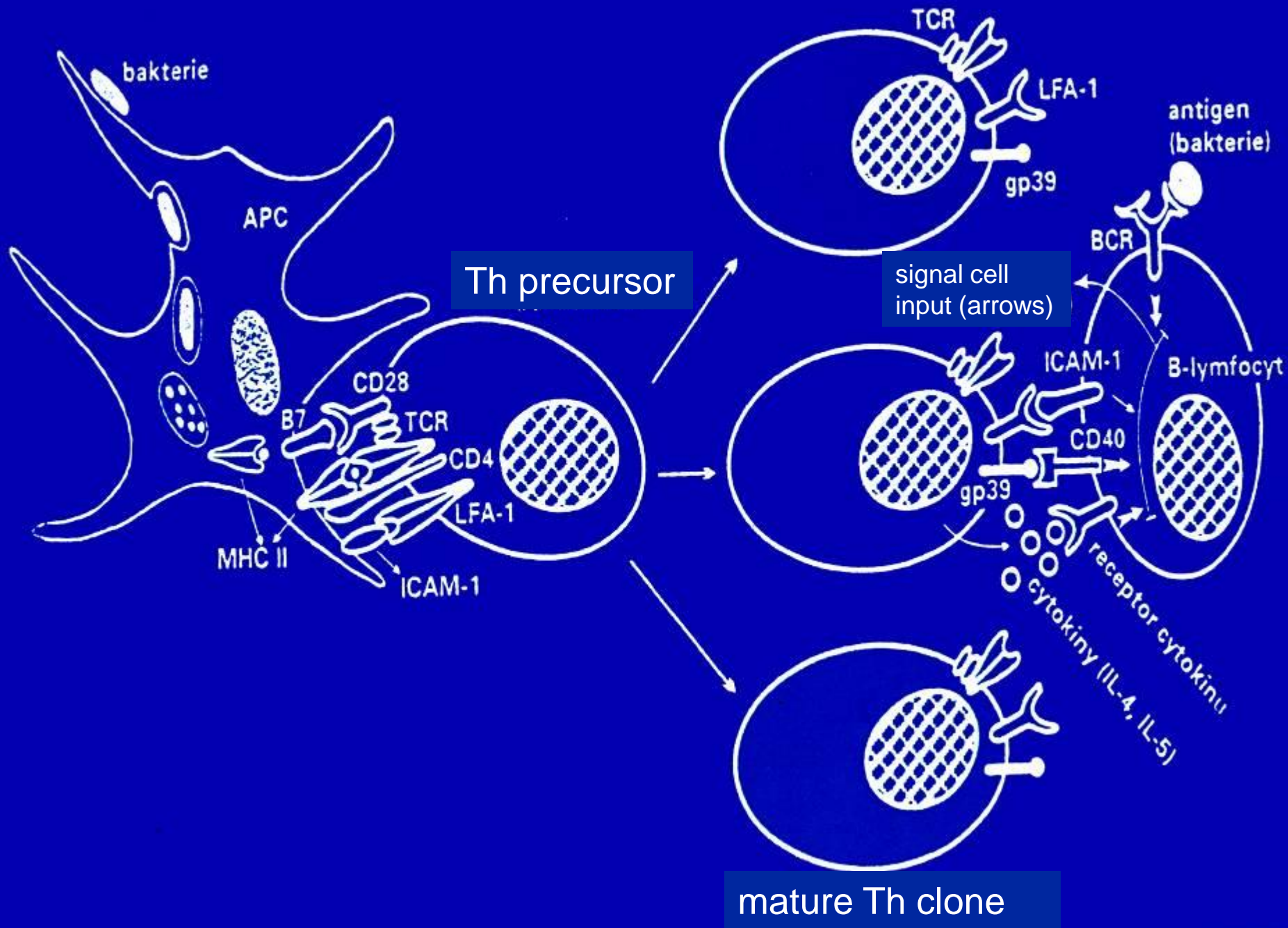
- růstové fakt.
- kolonie stim. fakt.
chemokiny
(interleukiny)
- $\text{TNF}\alpha$, $\text{TNF}\beta$ – LT
- interferony

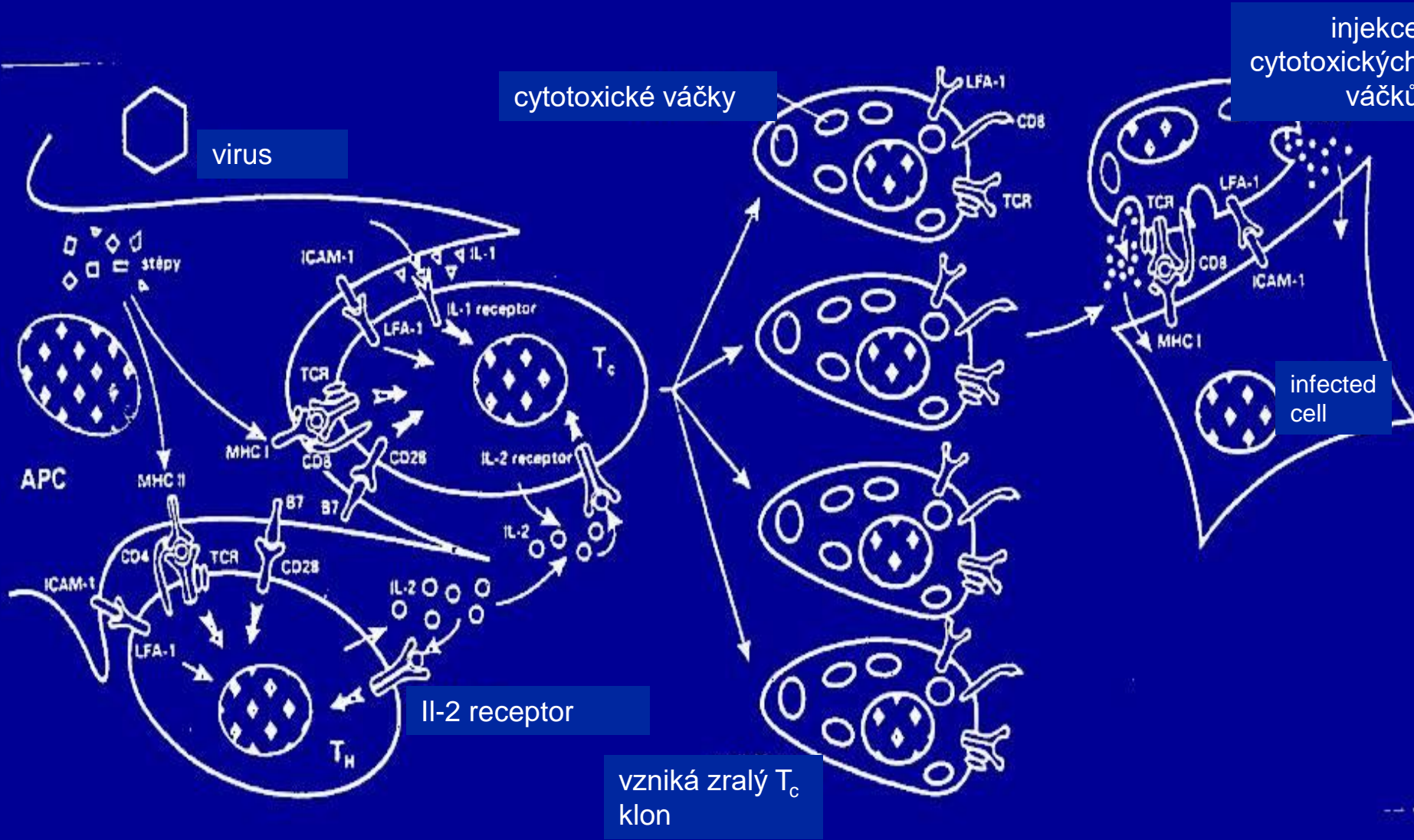

Mechanismy obranné reakce

- antigenně specifické
 - humorální B–lymfocyty
 - celulární T–lymfocyty

INTERAKCE

virus

cytotoxické váčky

injekce
cytotoxických
váček

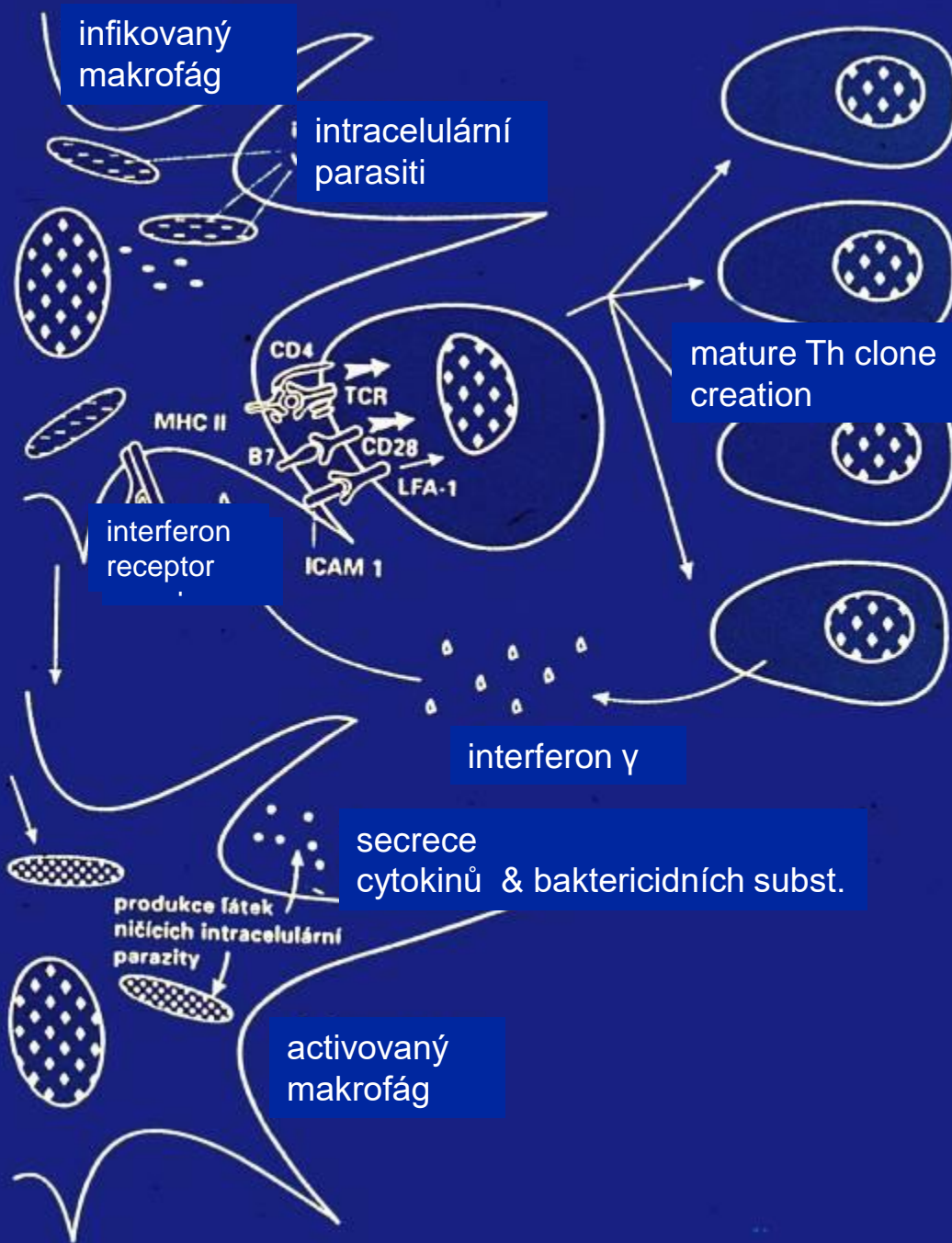
APC

infected
cell

IL-2 receptor

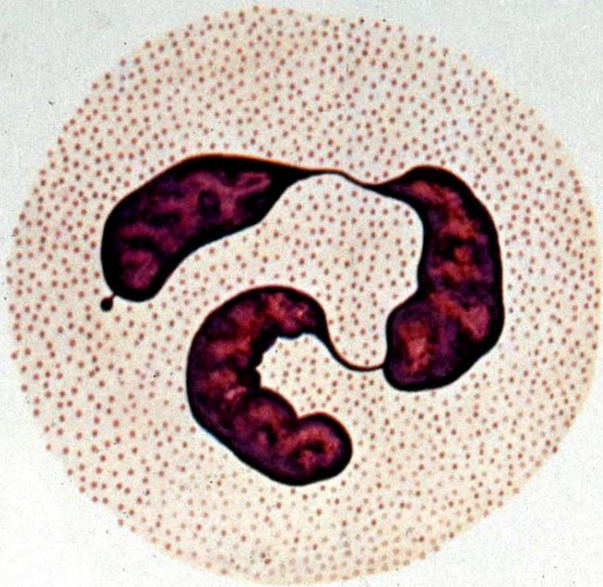
vzniká zralý T_c
klon

Aktivace makrofága

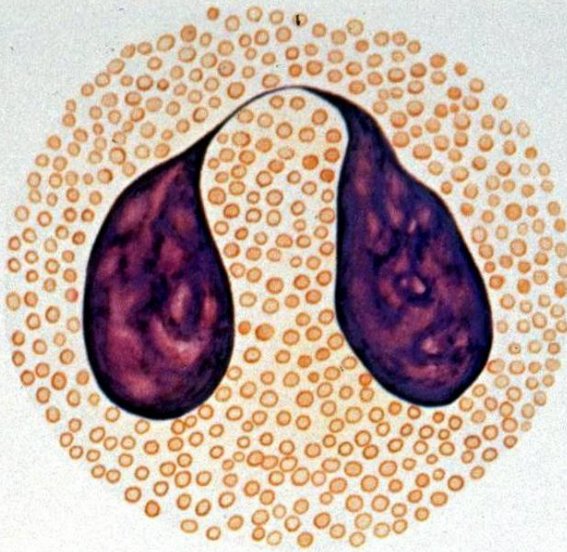

Buňky zánětlivé reakce

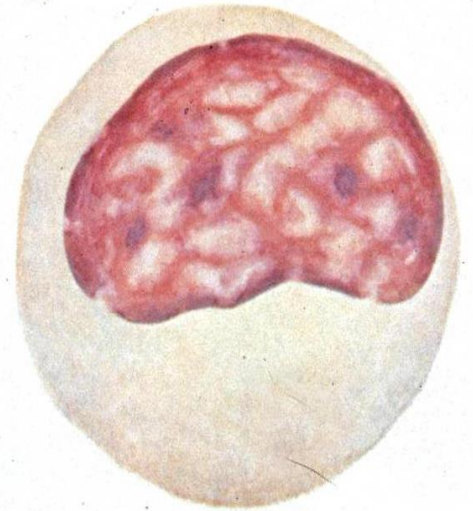
- ❖ neutrofilní granulocyty
- ❖ eosinofilní granulocyty
- ❖ basofilní granulocyty & heparinocyty
- ❖ lymfocyty & plasmocyty
- ❖ monocyty – makrofágy
- ❖ erytrocyty
- ❖ destičky

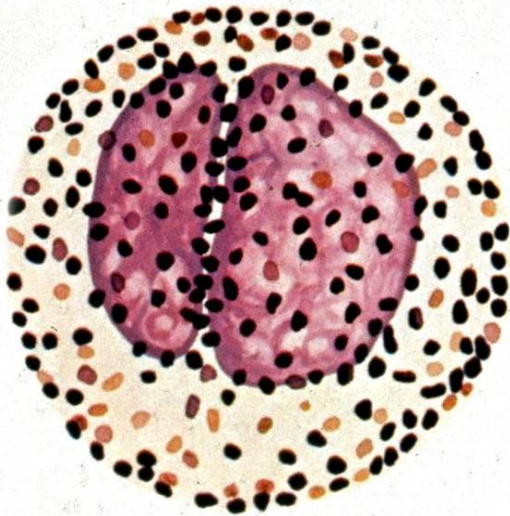
Neutrophilic granulocyte

Eosinophilic granulocyte

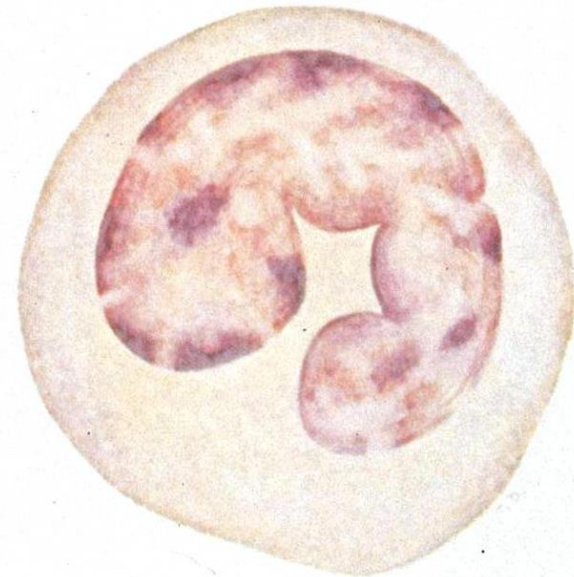
Monocyte

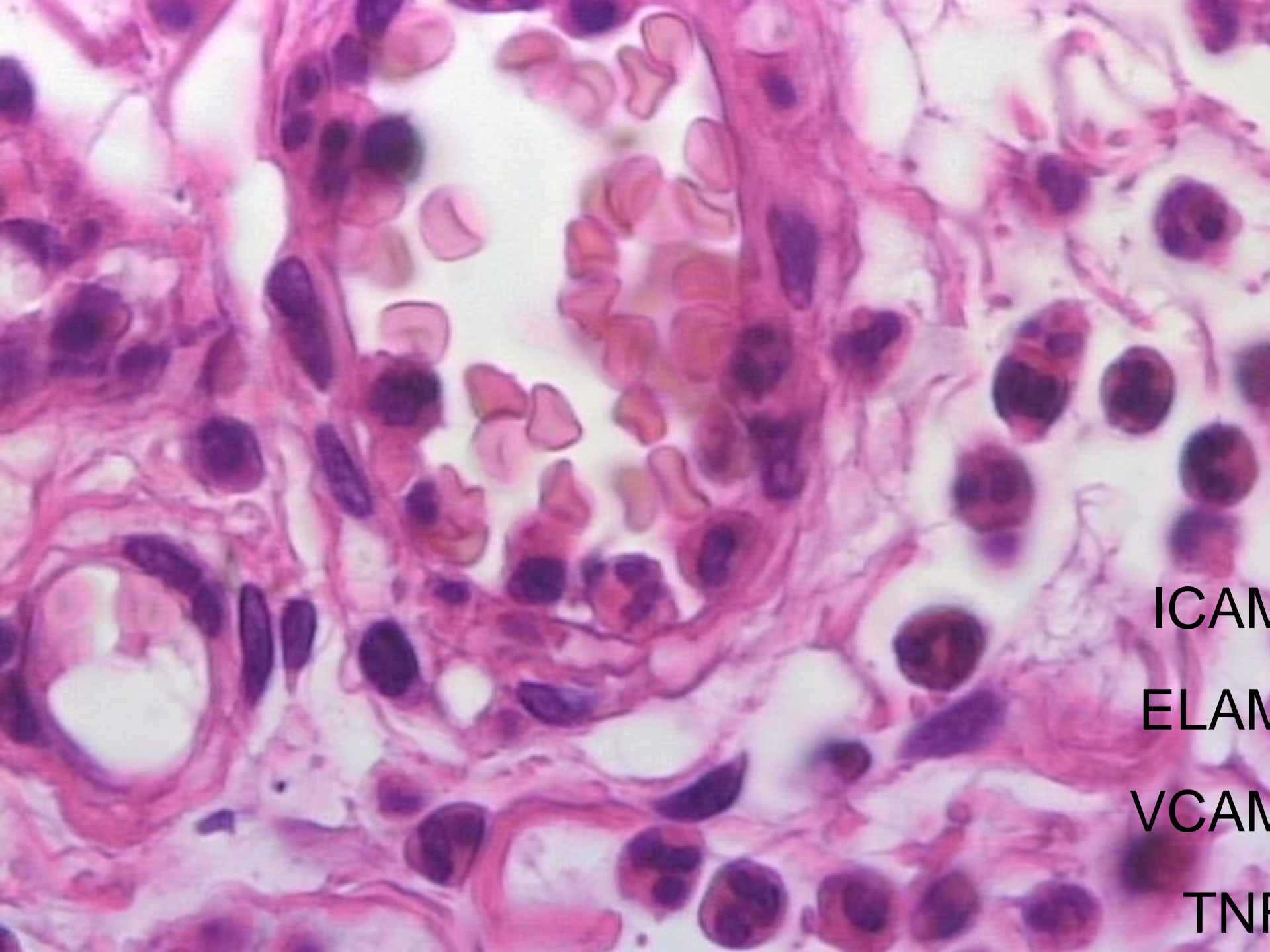
Basophilic granulocyte

Lymphocyte

Monocyte

ICAM

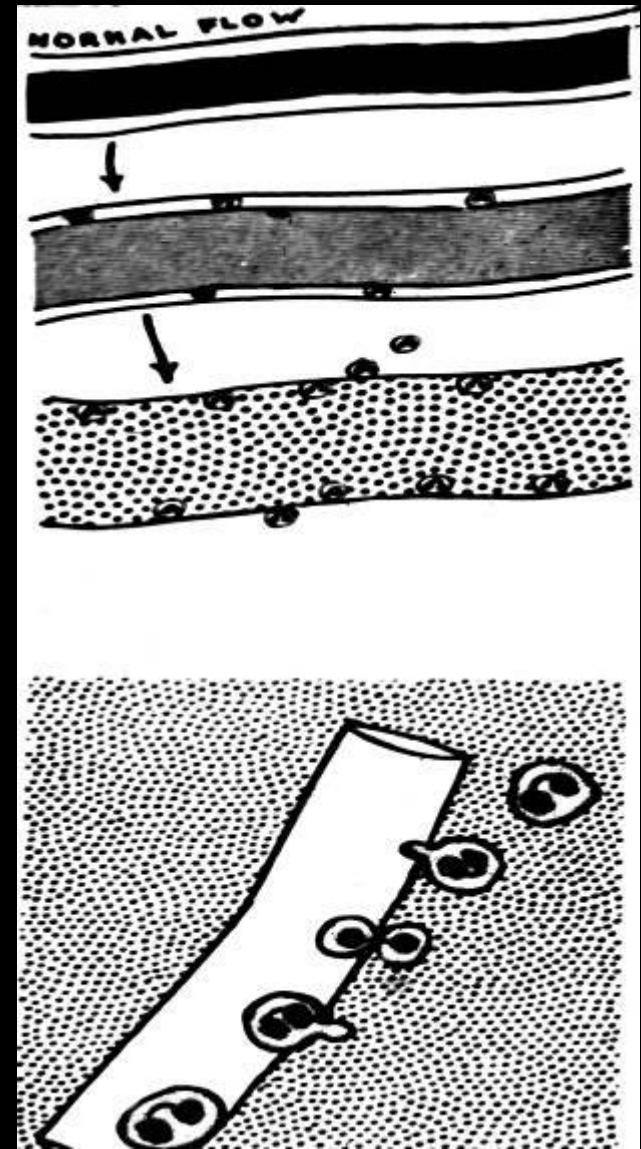
ELAM

VCAM

TNF

Neutrofilní granulocyty

- ❖ **pavementing** (*selectins, integrins*)
- ❖ **emigration** (*chemotactic factors from bacteria, complement 3a, 5a, kinins, histamin....*)
- ❖ **fagocytosis** (*both non specific without opsonisation and specific IgG + compl.*)

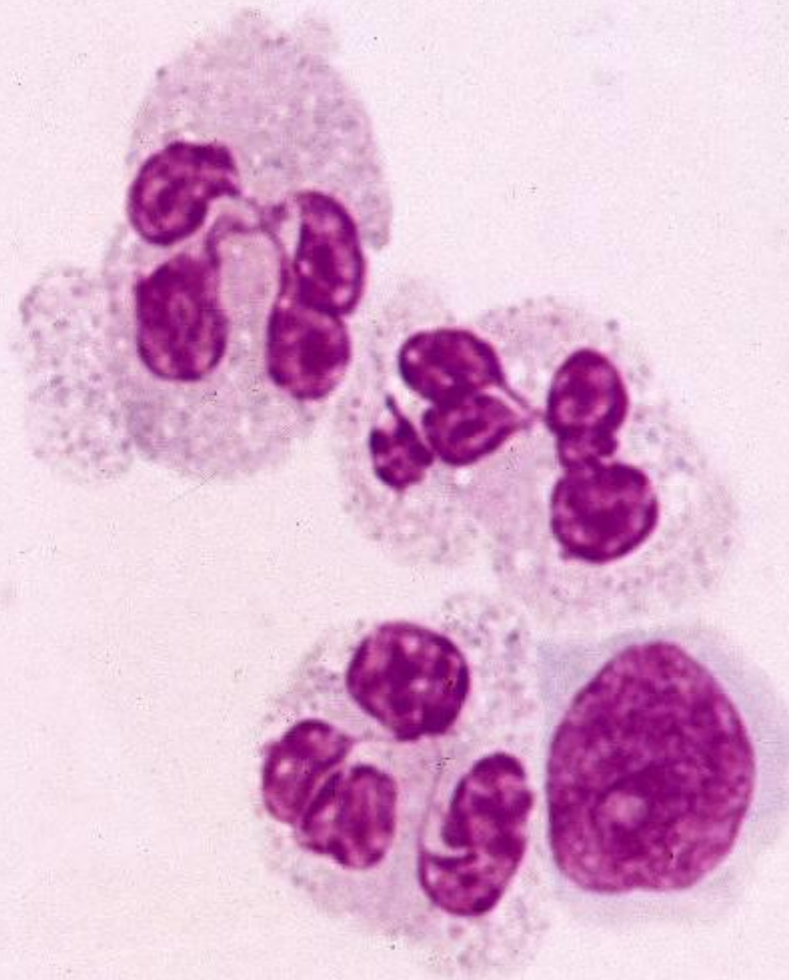
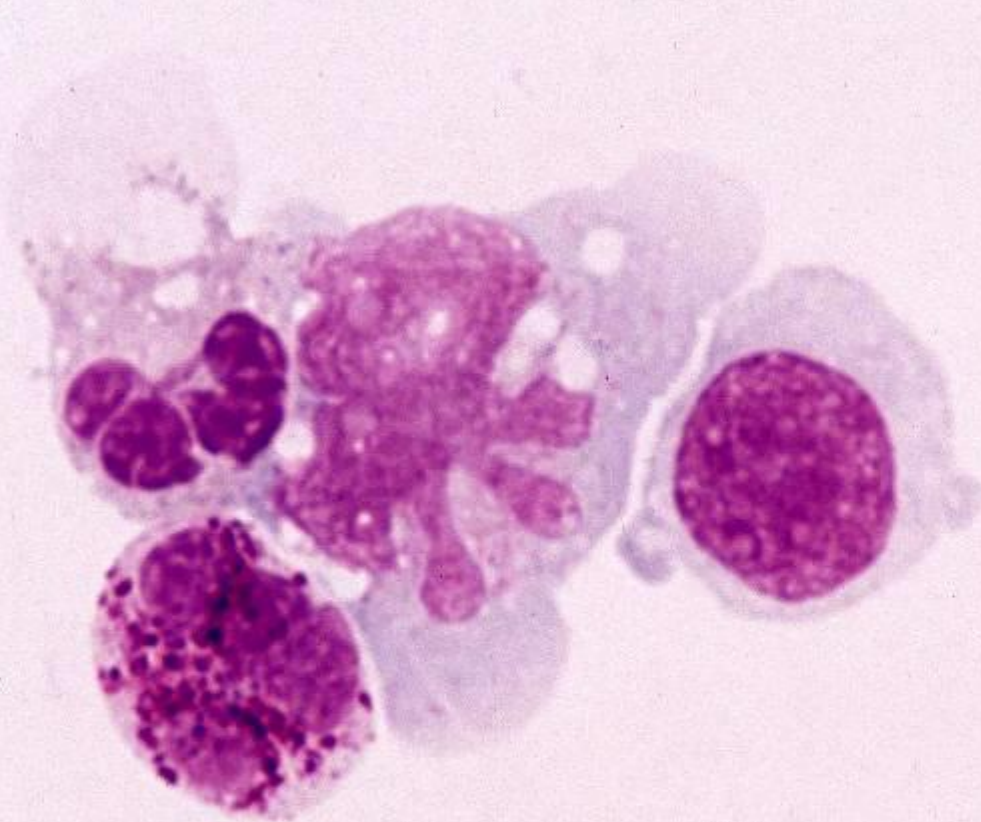

Neutrofilní granulocyty

- ❖ pohlcení & trávení bakterií
- ❖ H_2O_2 & myeloperoxidáza
- ❖ lysozym – trávení mukopeptidů

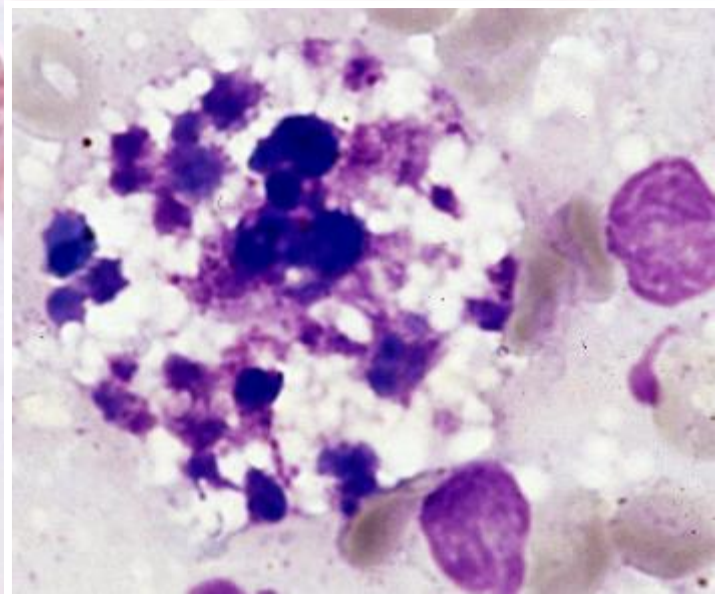
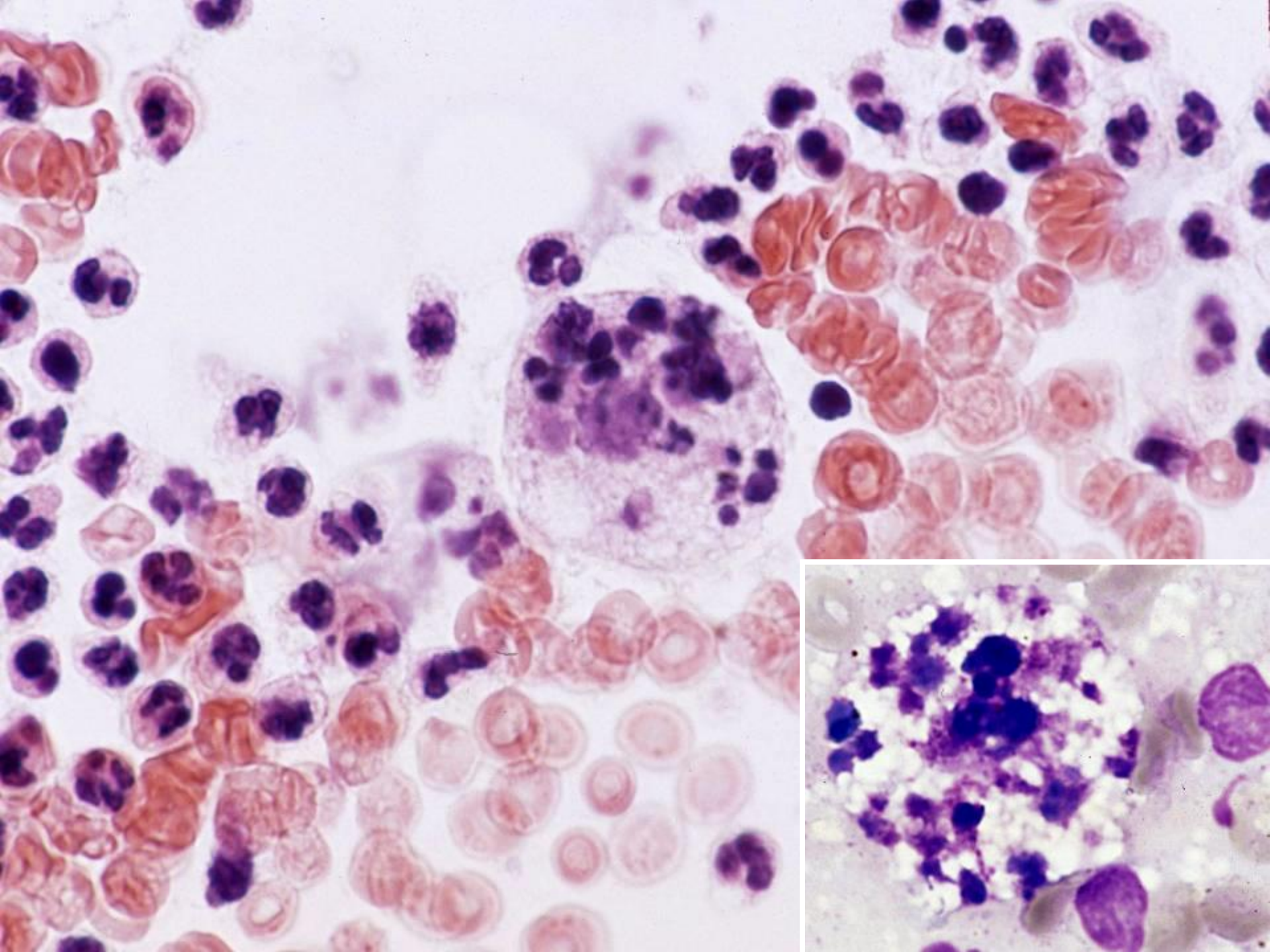
Smrt během několika hodin

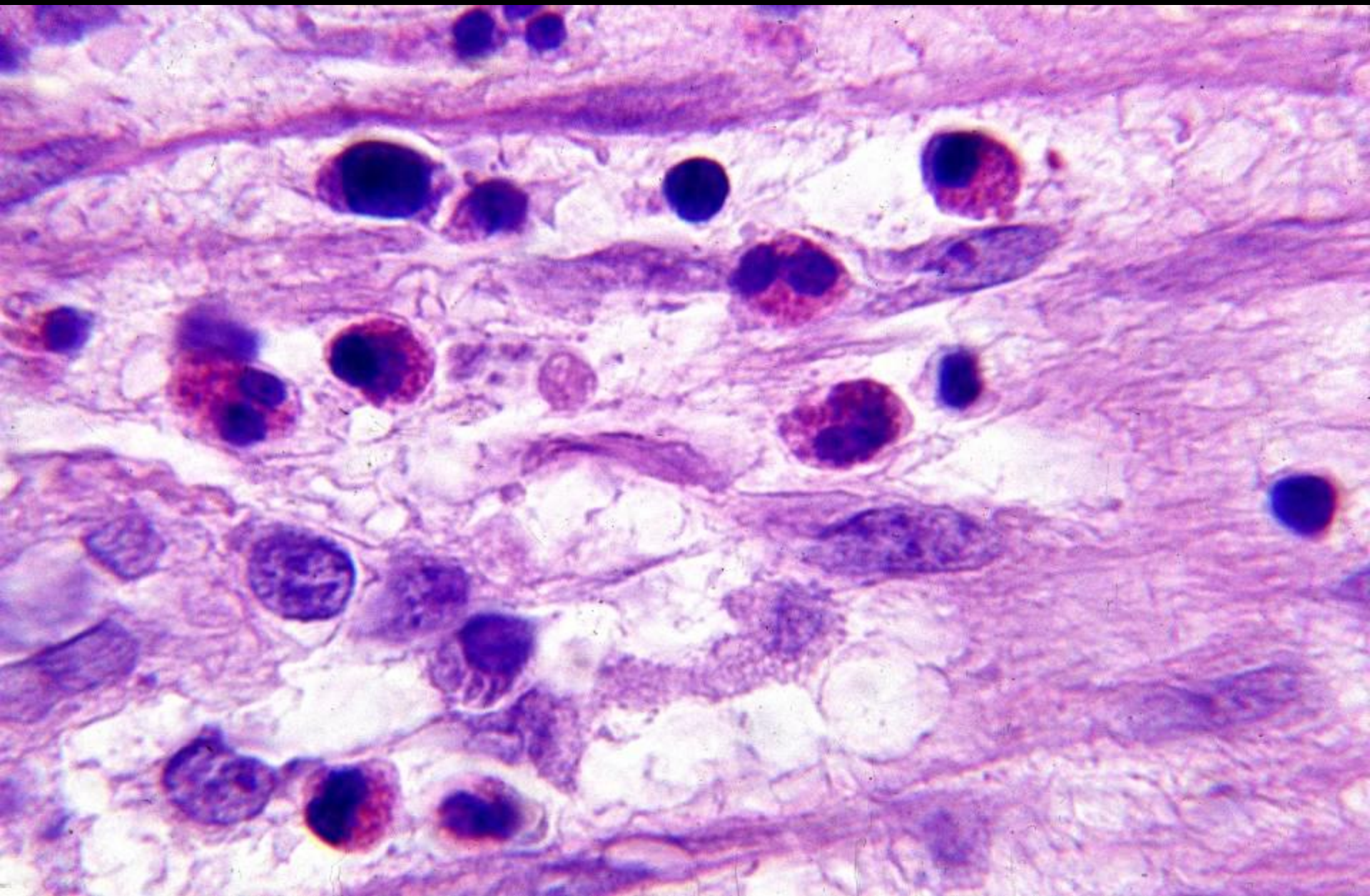
- ❖ elastáza, colagenáza
- ❖ aktivace plasminogenu
- ❖ aktivace komplementu

C2127/2000

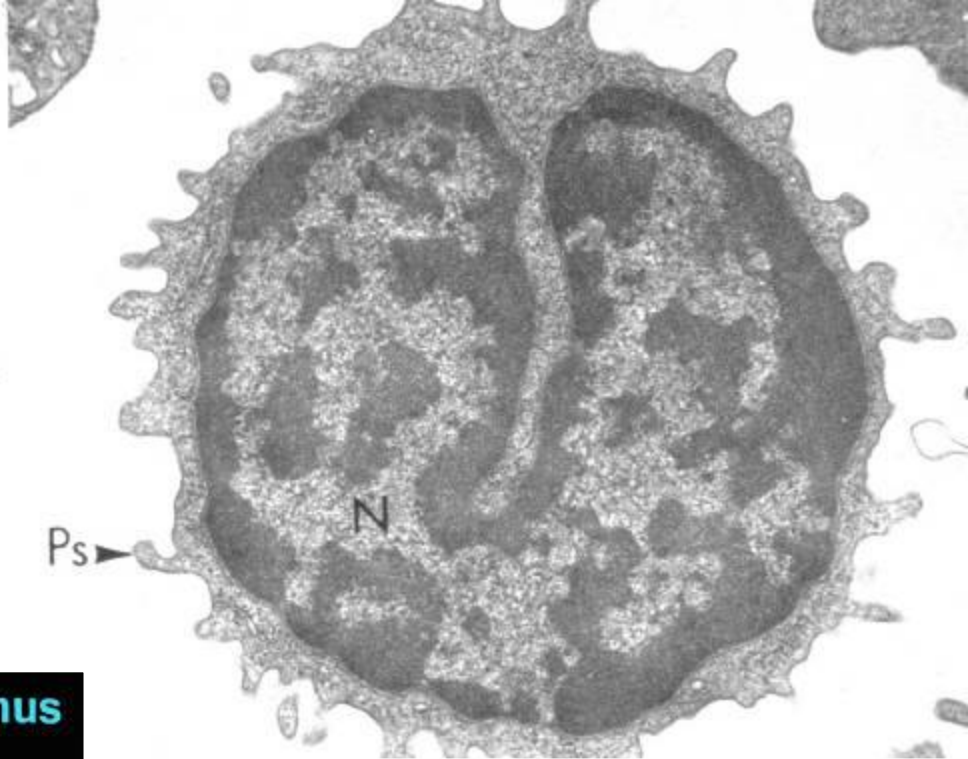
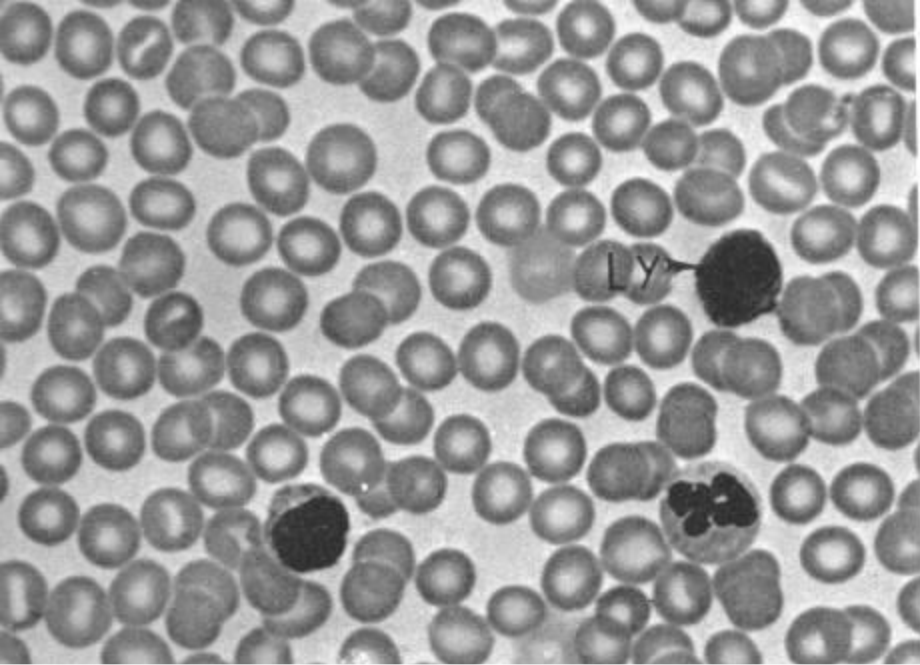

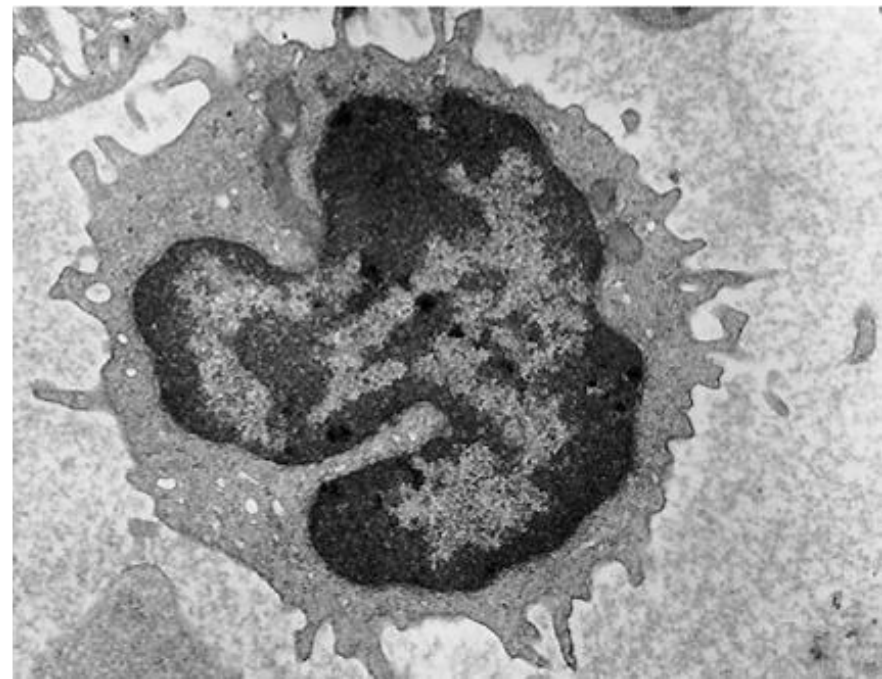
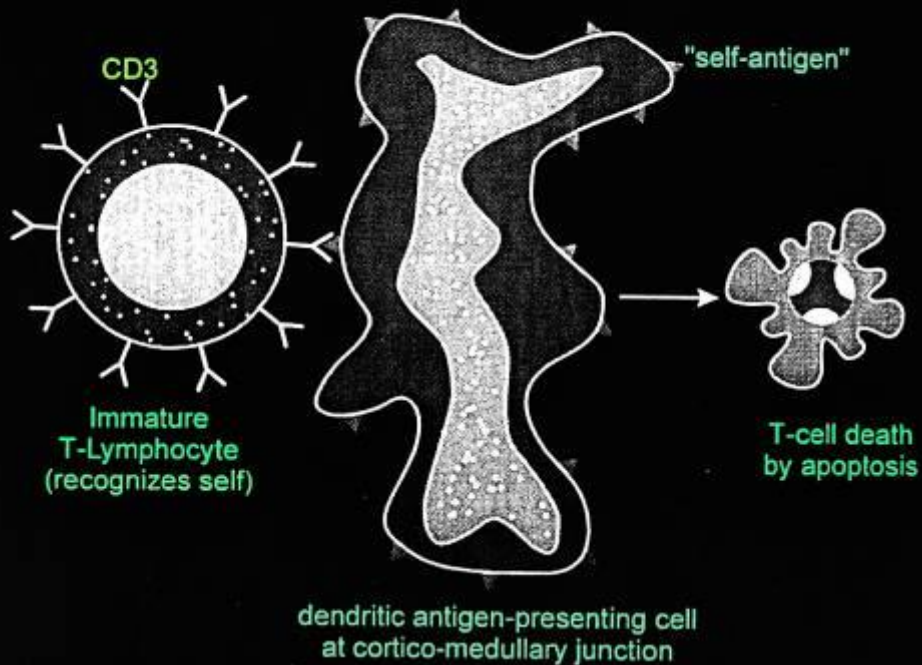
Mechanismy obranné reakce

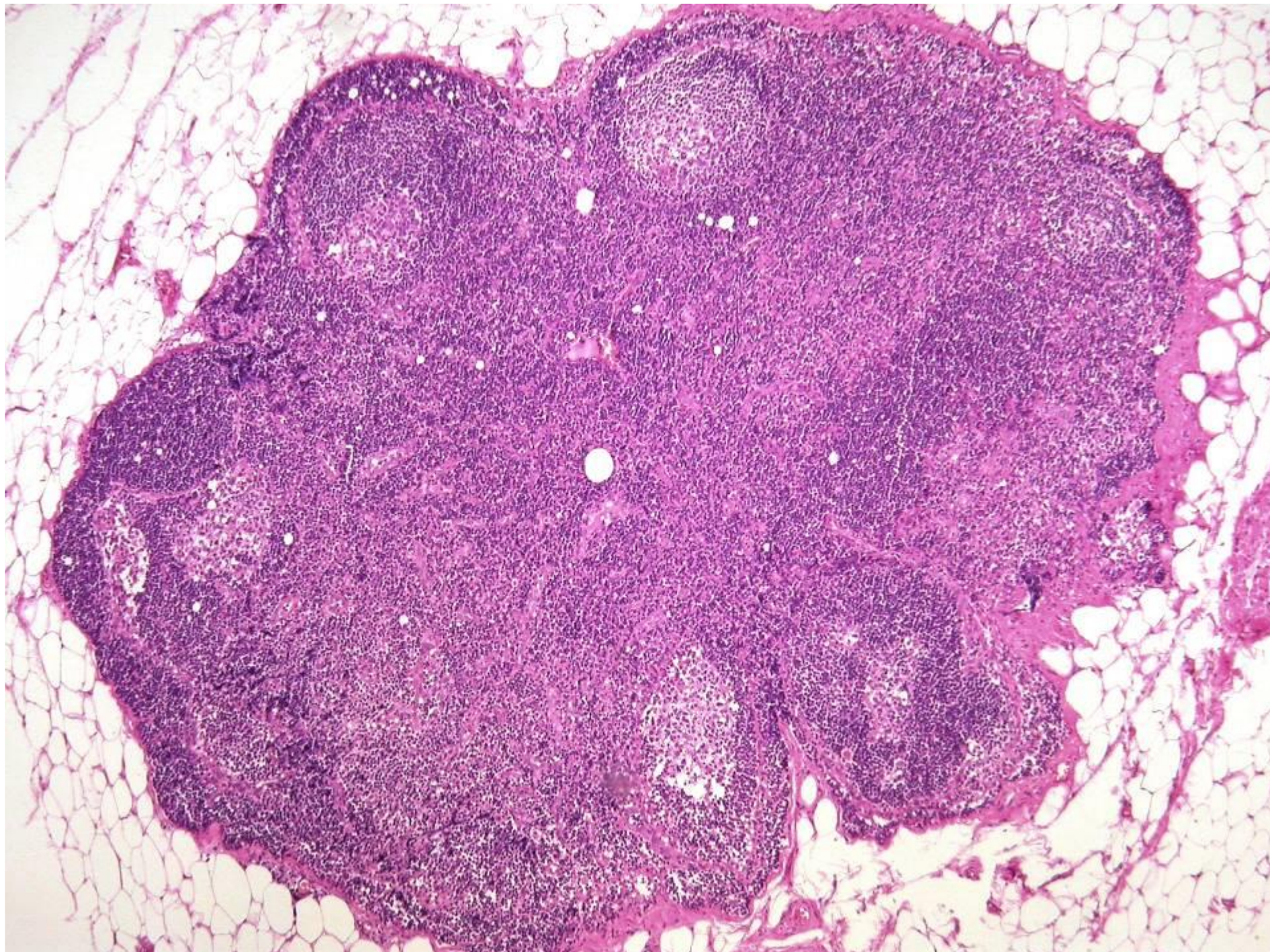
- antigenně specifické
 - celulární T–lymfocyty

APC – CD8+ prekurzory – T_h, T_c

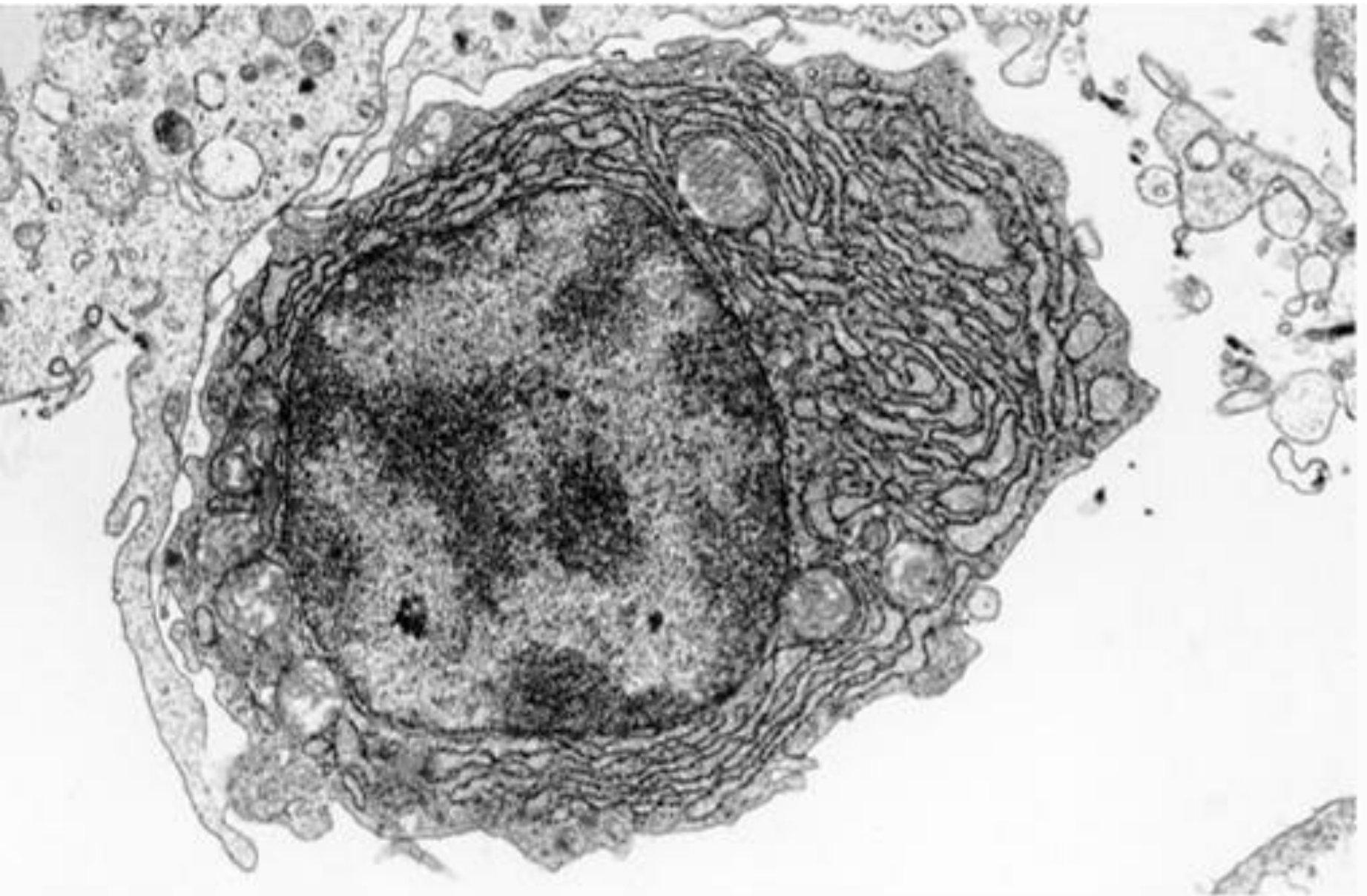

Programmed Cell Death in the Normal Thymus

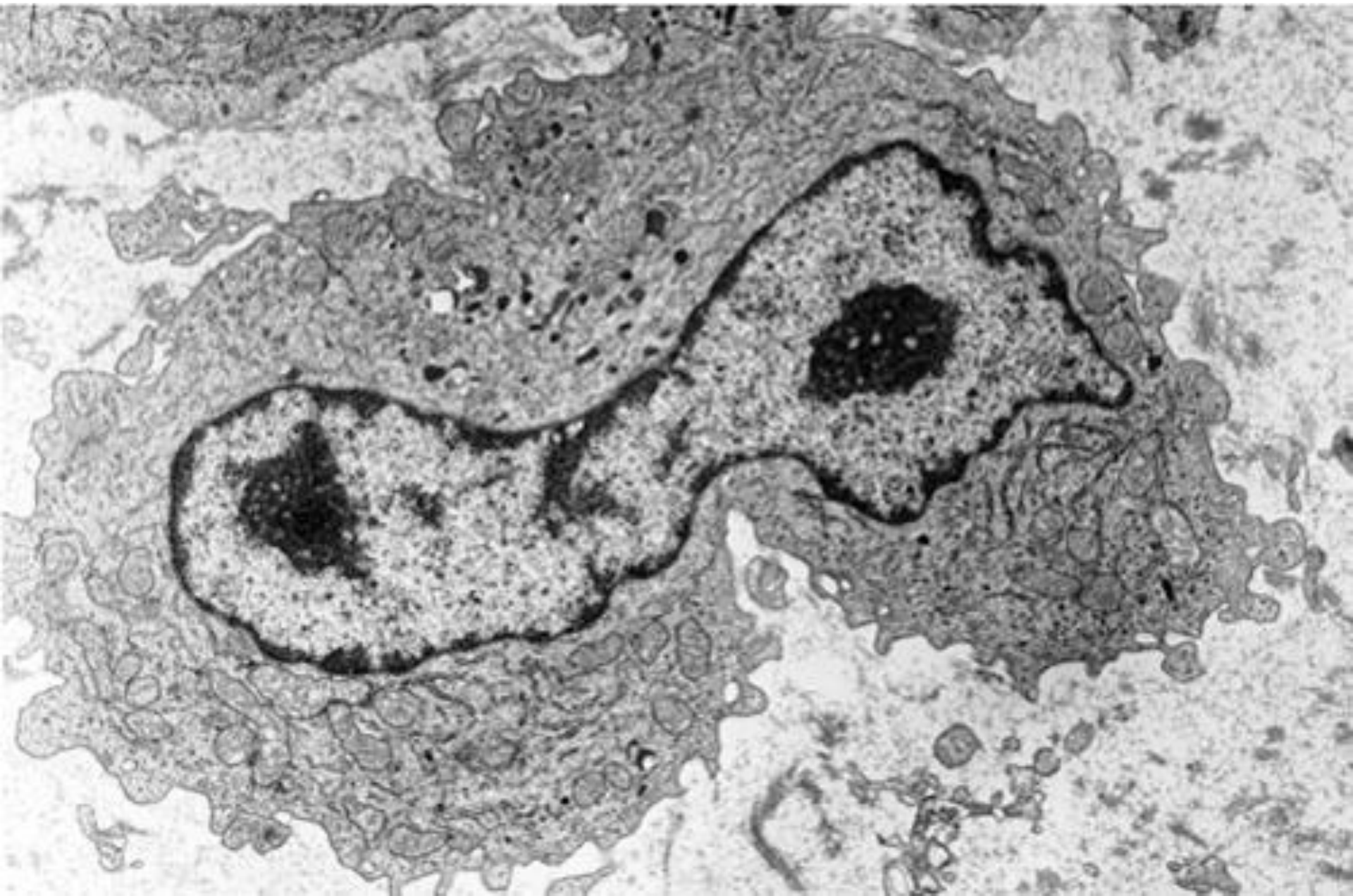

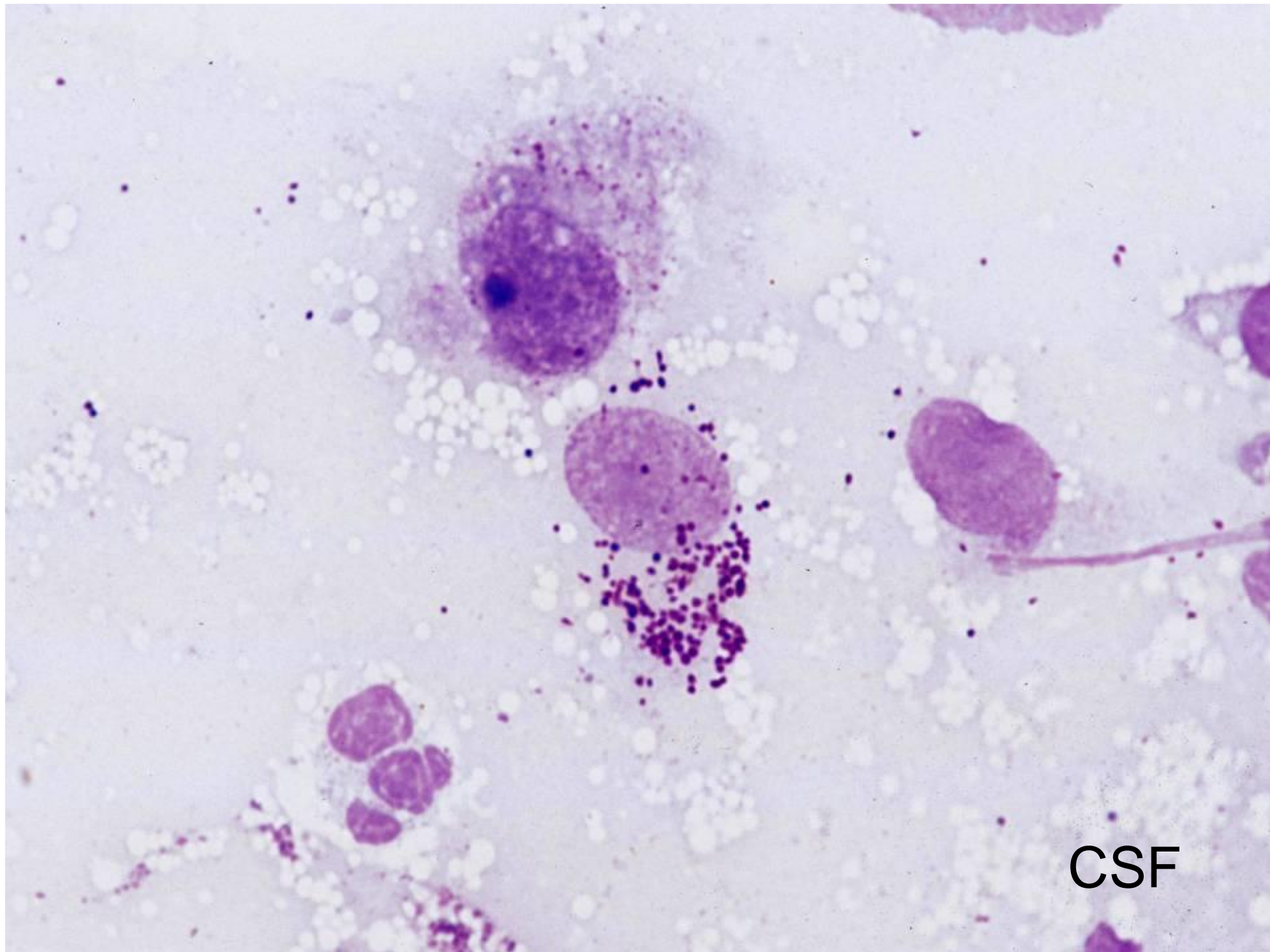

Plasmocyte

Macrophage

CSF

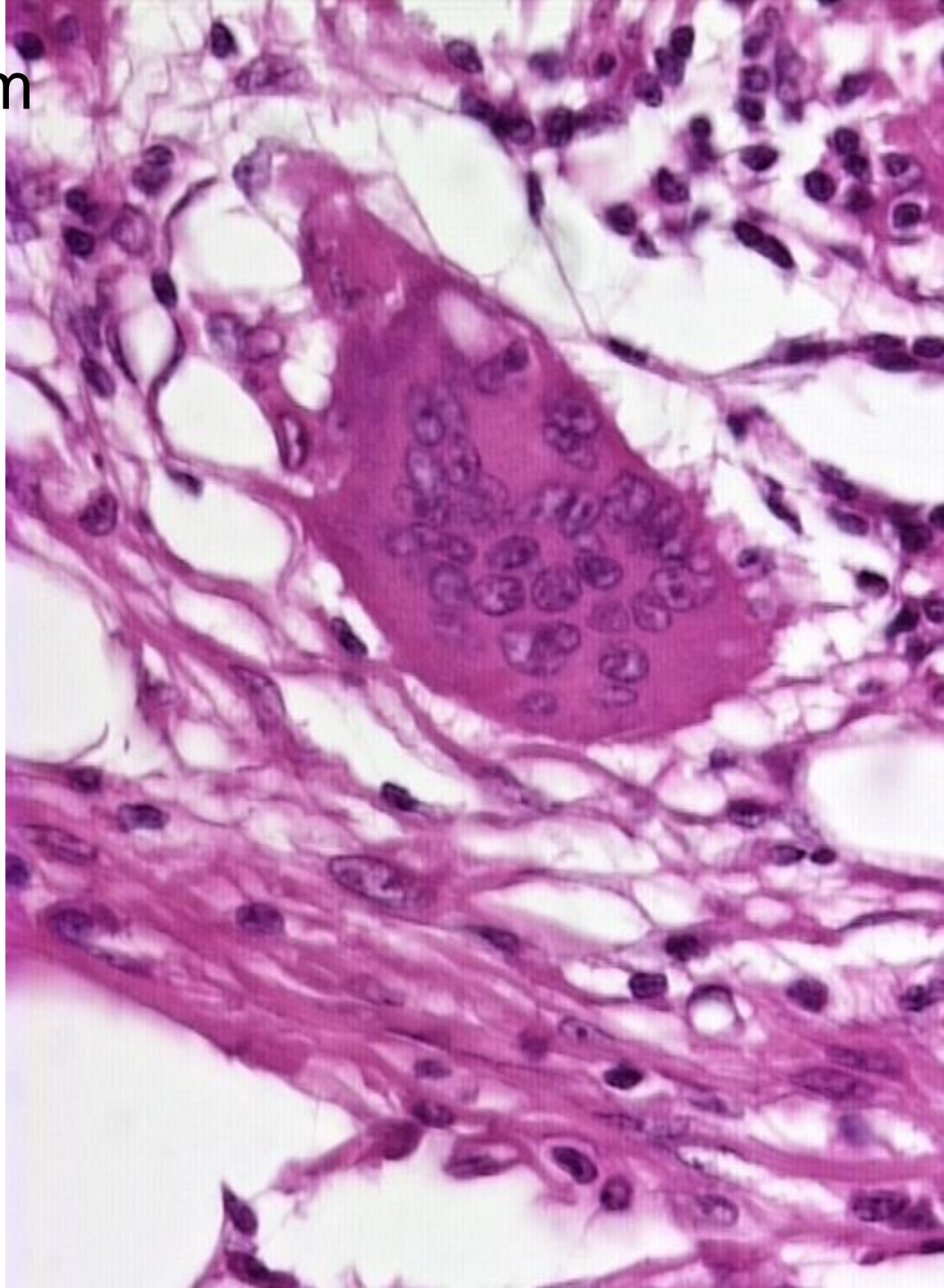
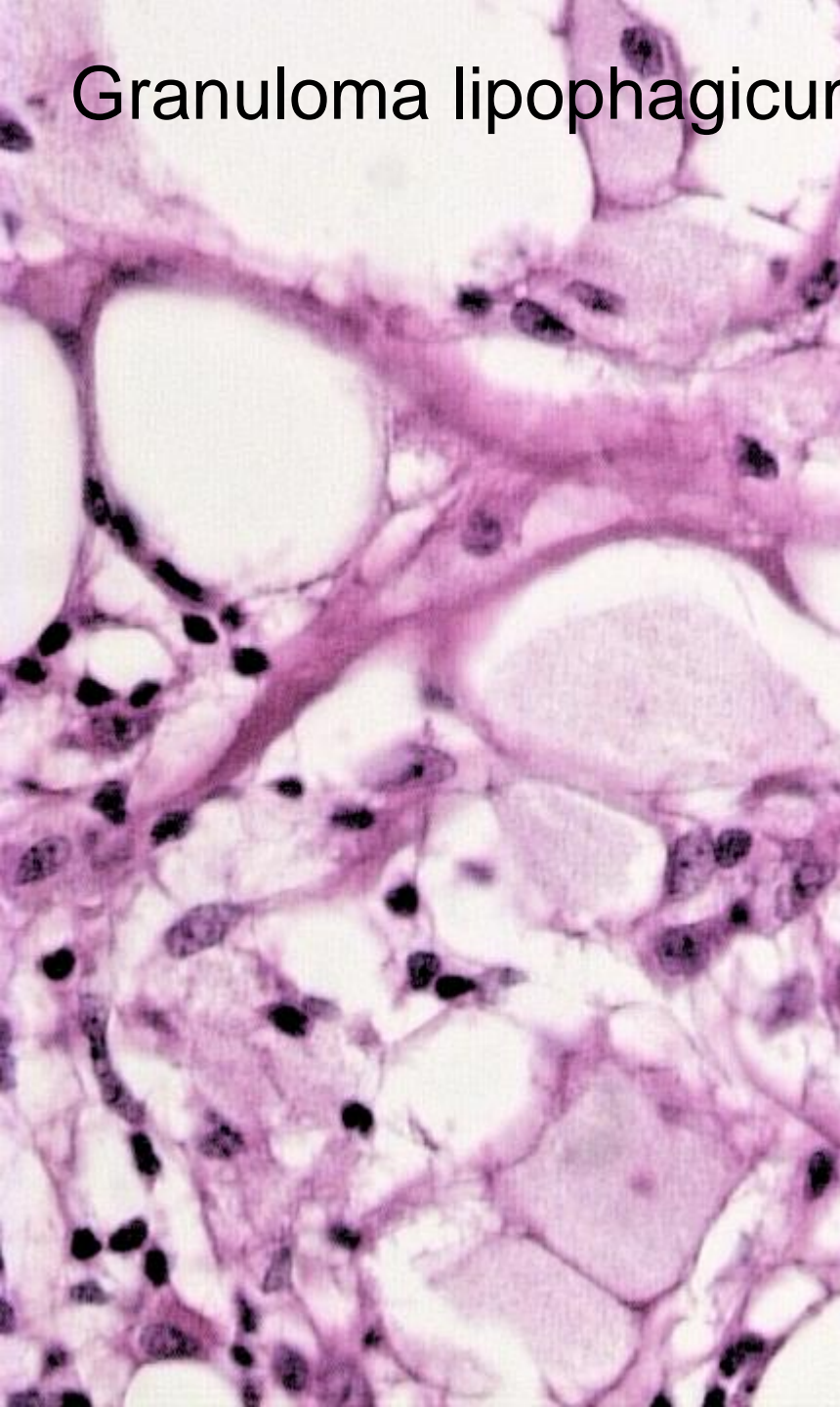
Makrofágy

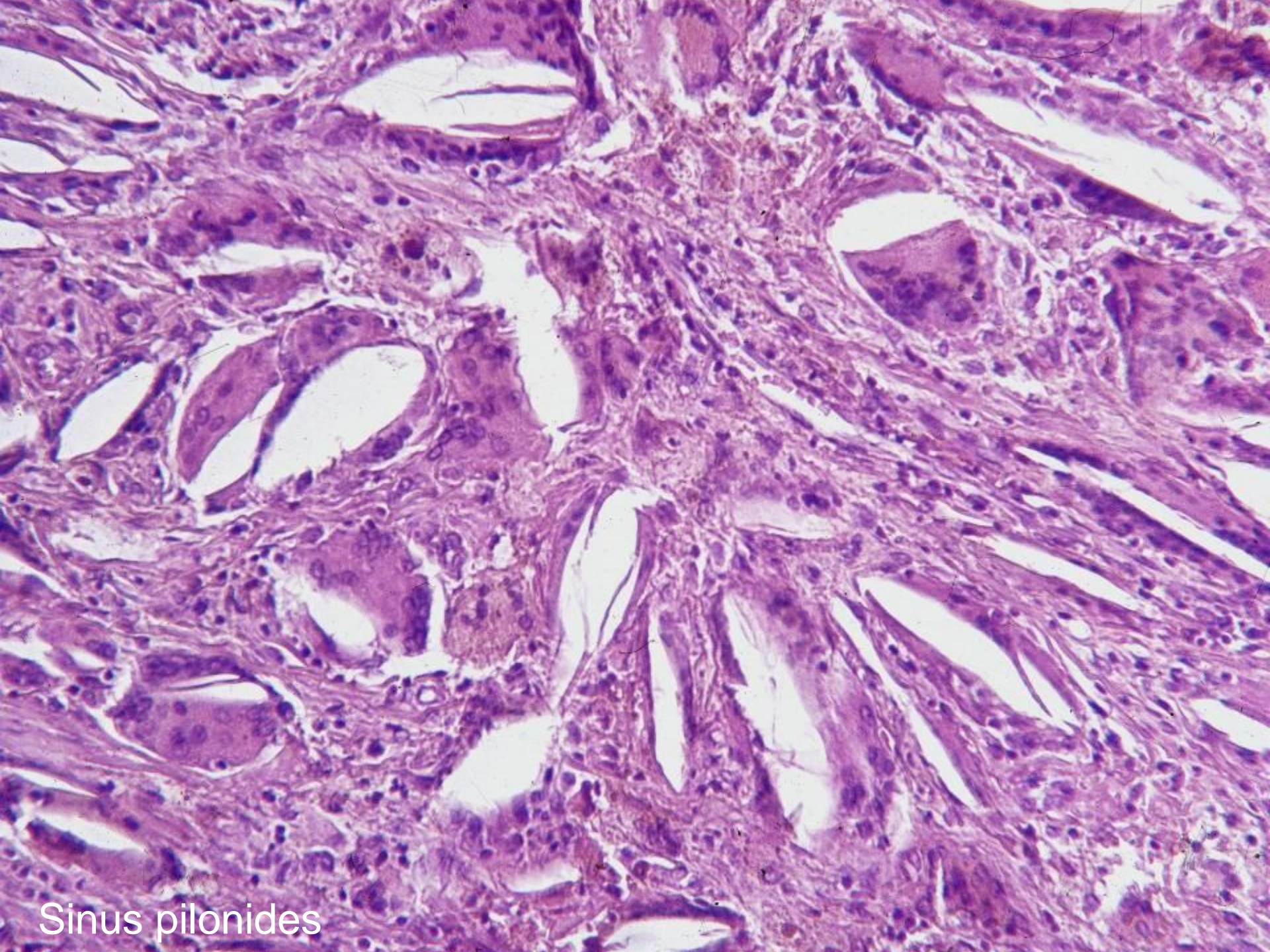
- ❖ kyselá & neutrální proteázy
- ❖ cytokiny IL-1 , TNF
- ❖ O₂, NO
- ❖ složky komplementu

Makrofágy - funkce

- ❖ fagocytóza
- ❖ zabíjení bakterií
- ❖ produkce mediátorů
- ❖ zpracování & presentace antigenů
- ❖ modulace fibroblastické proliferace – IL-1
- ❖ modulace proliferace endotelií – TNF α

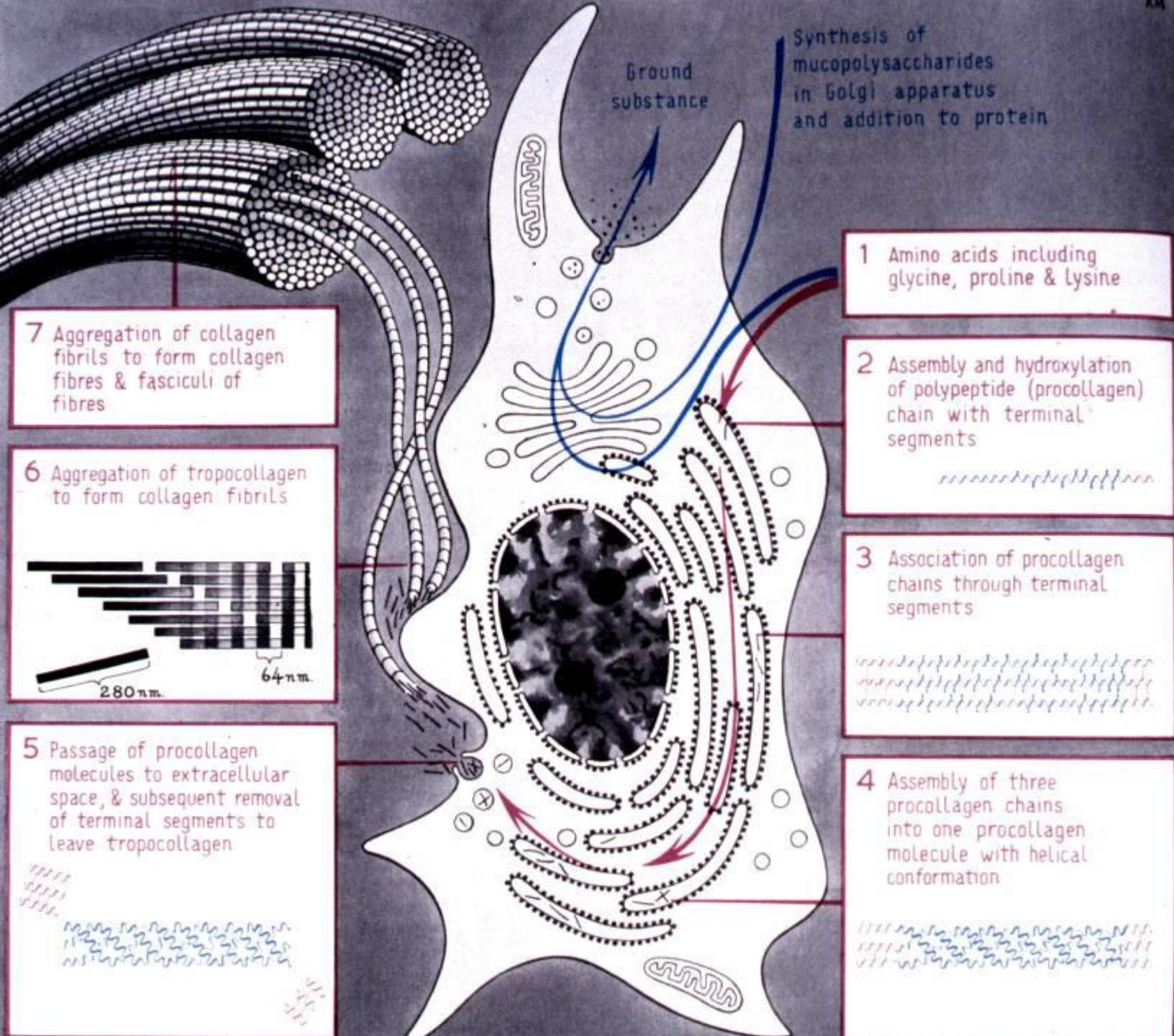
Granuloma lipophagicum

Sinus pilonides

Collagen fibres creation

Záněť - lokalizace

- ❖ povrchové
 - na sliznici
 - na serózách
 - na kůži
- ❖ intersticiální

Zánět - dělení:

Podle charakteru exsudátu:

- ❖ serózní
- ❖ nehnisavý – lymfoplasmocelulární
- ❖ hnisavý
- ❖ fibrinózní
- ❖ gangrenózní

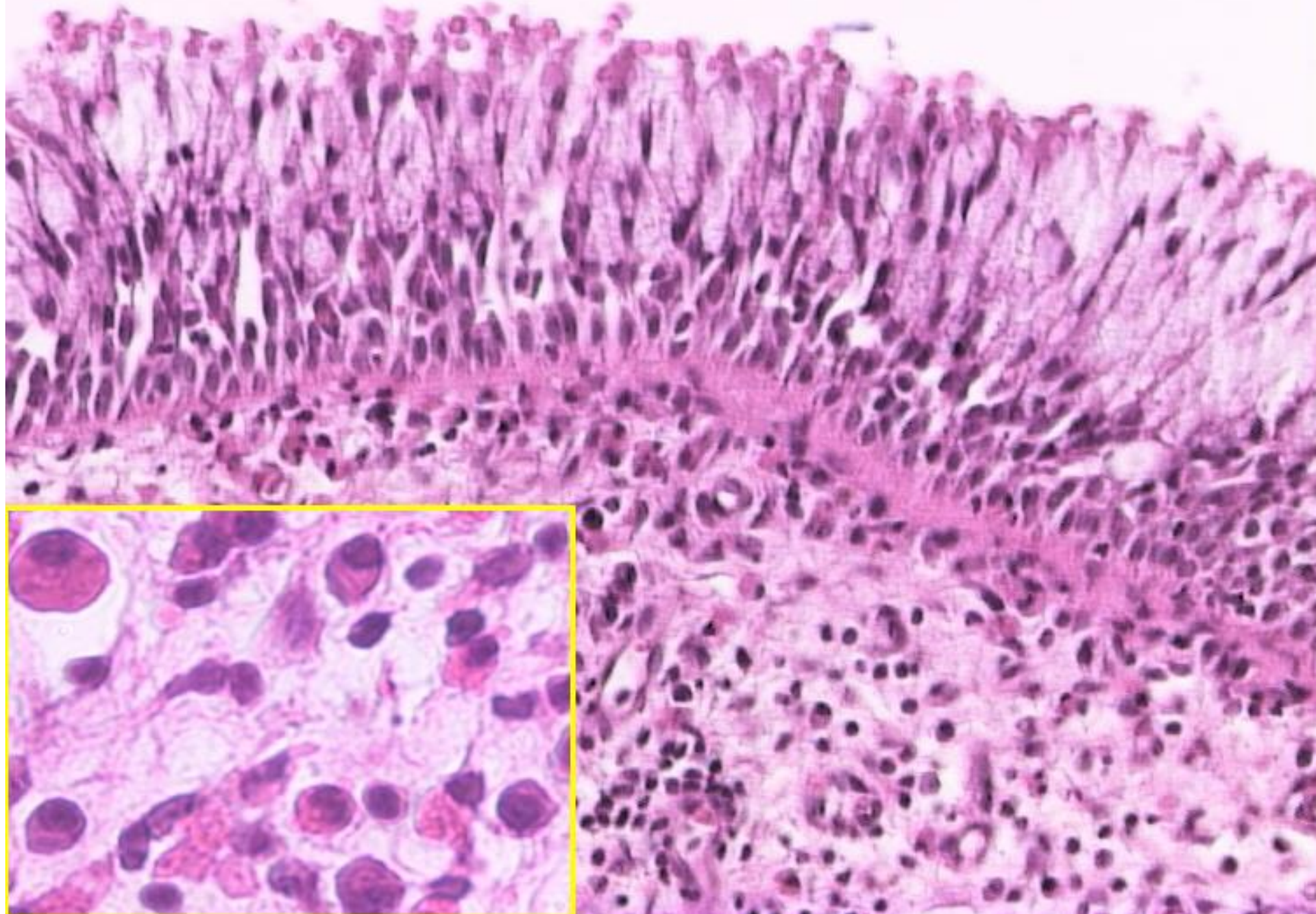
H. zoster

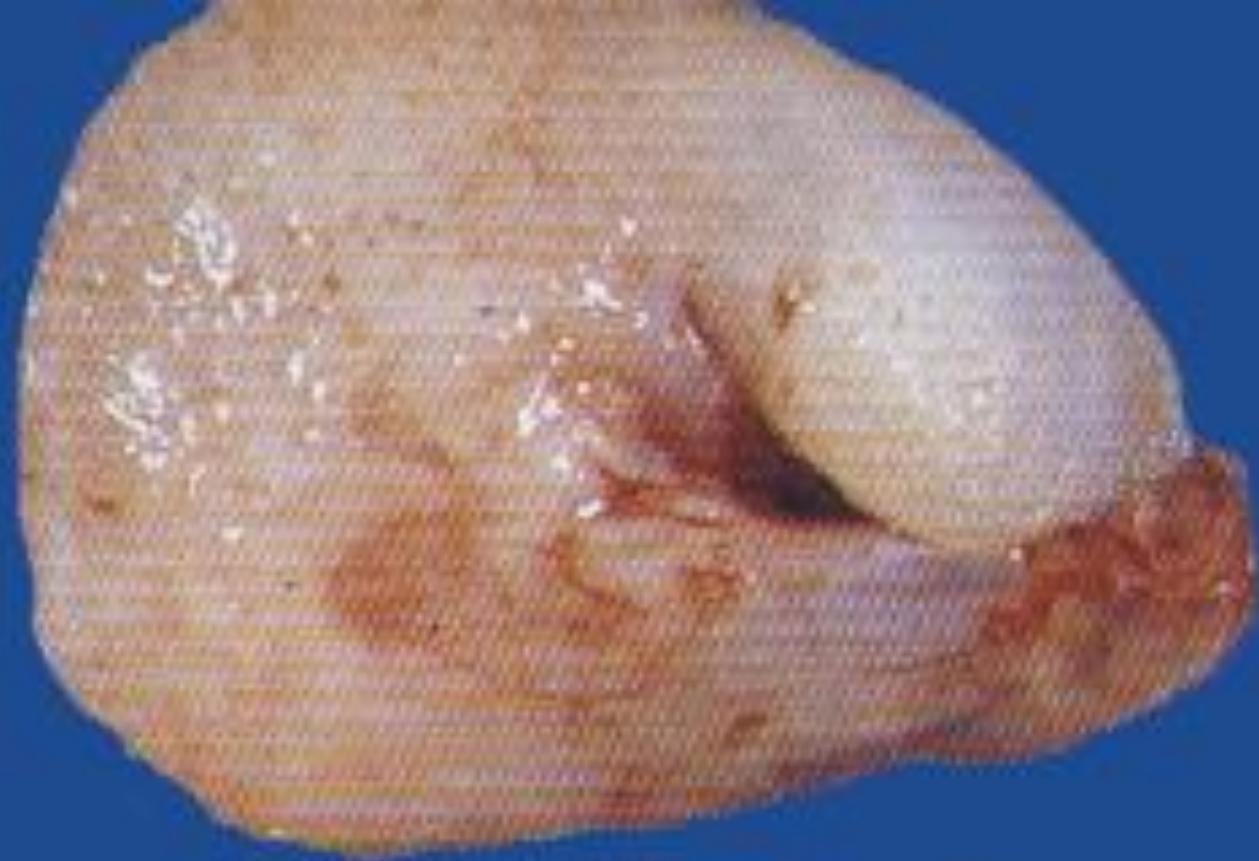

Epidermolysis bullosa staphylococcica

Sinusitis chronica

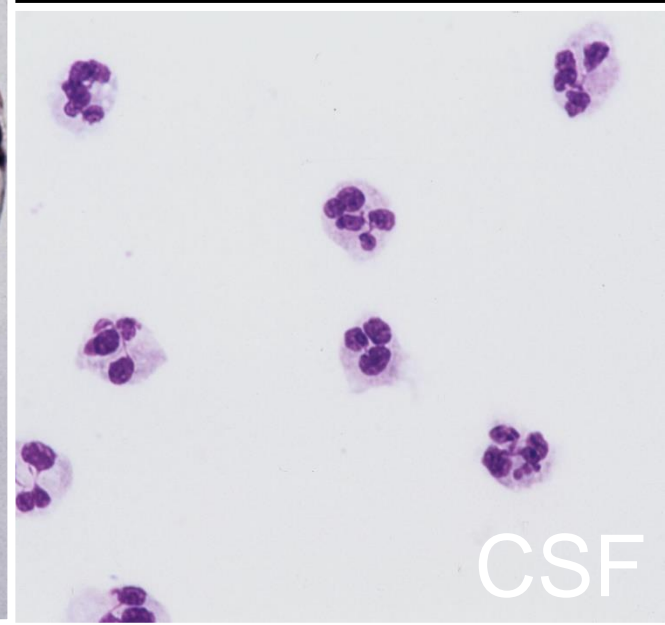
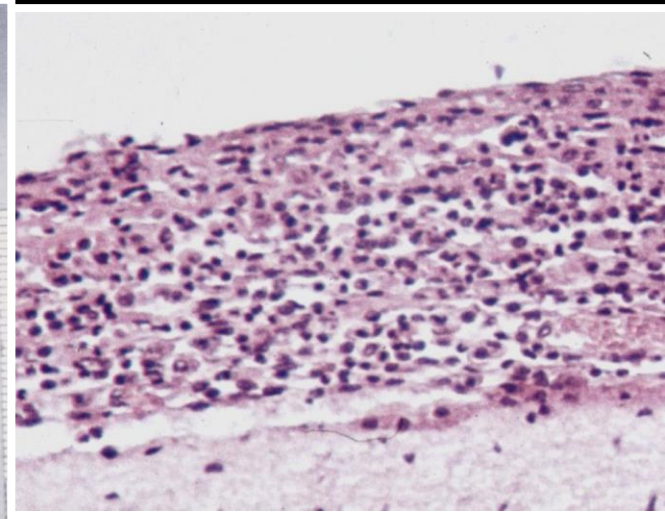
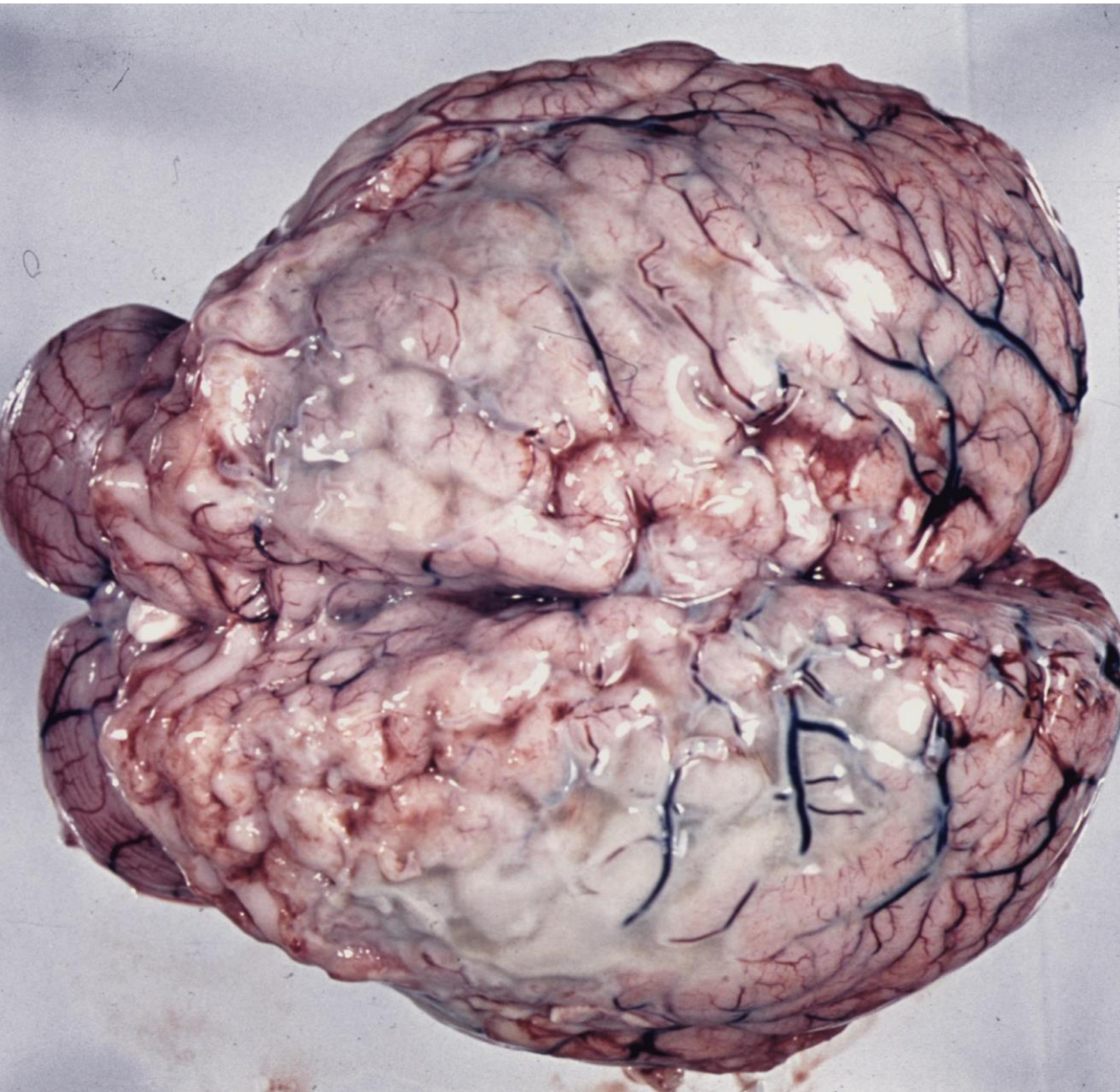

Impetigo

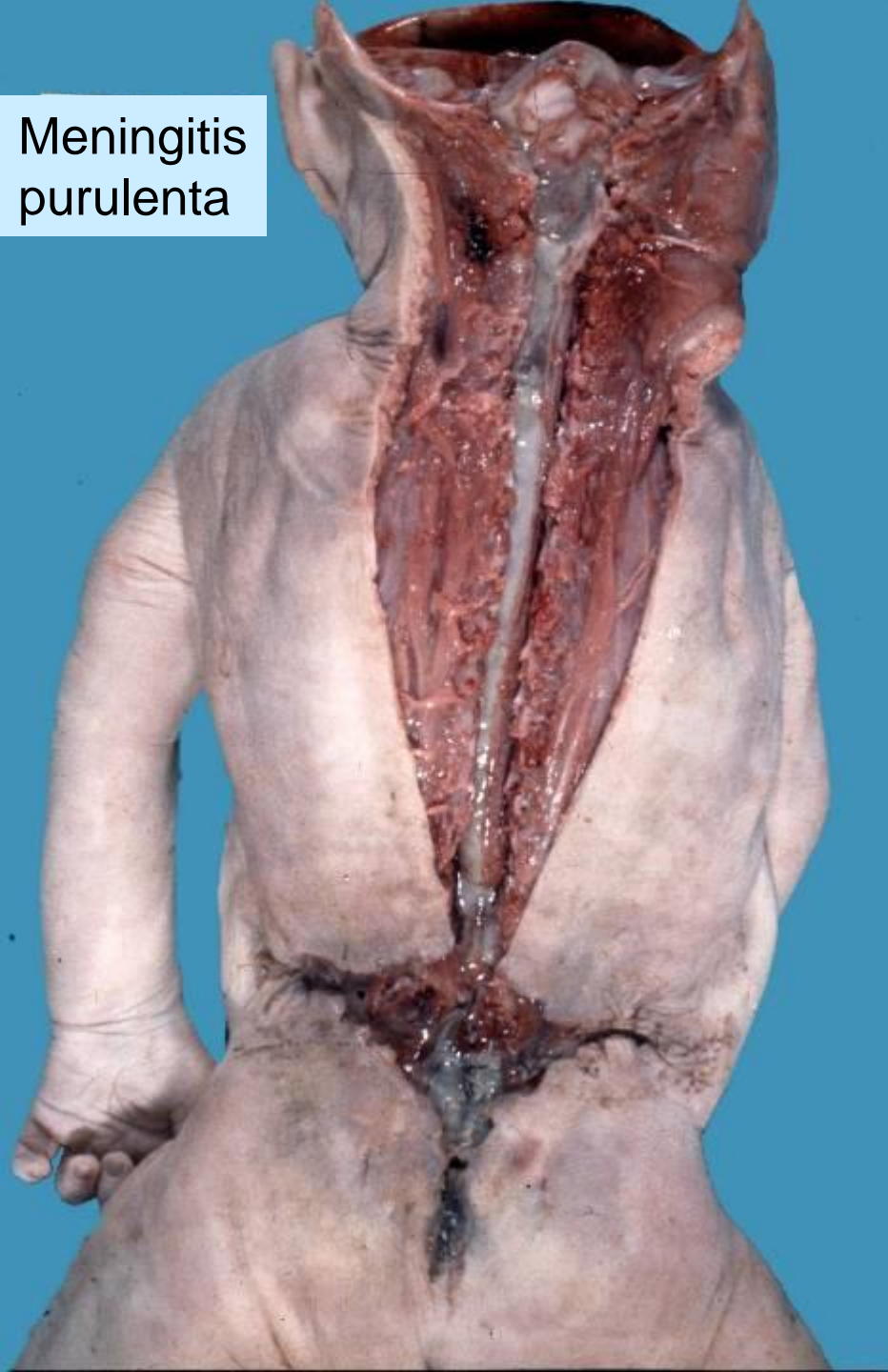
Acne conglobata

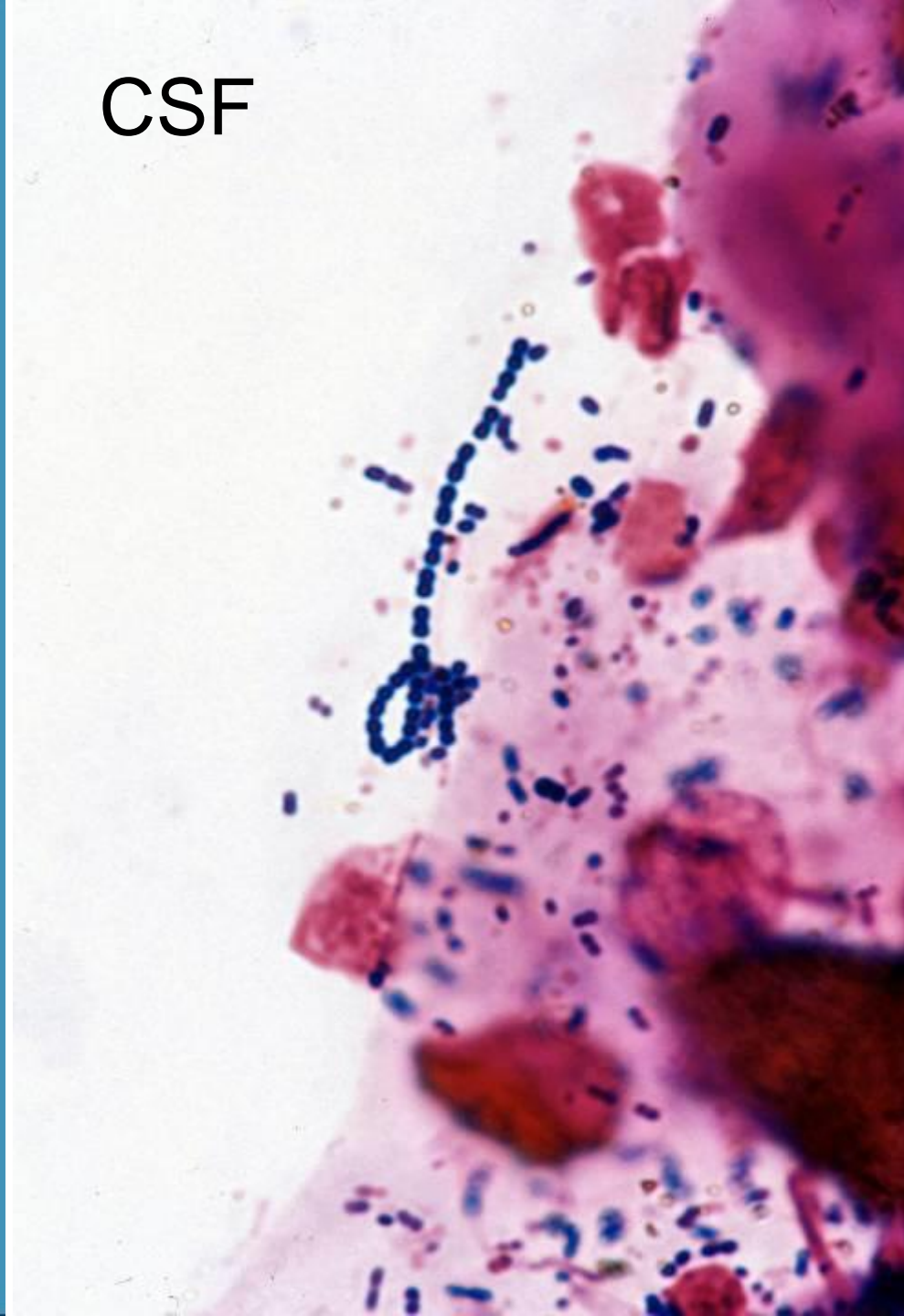
Meningitis purulenta

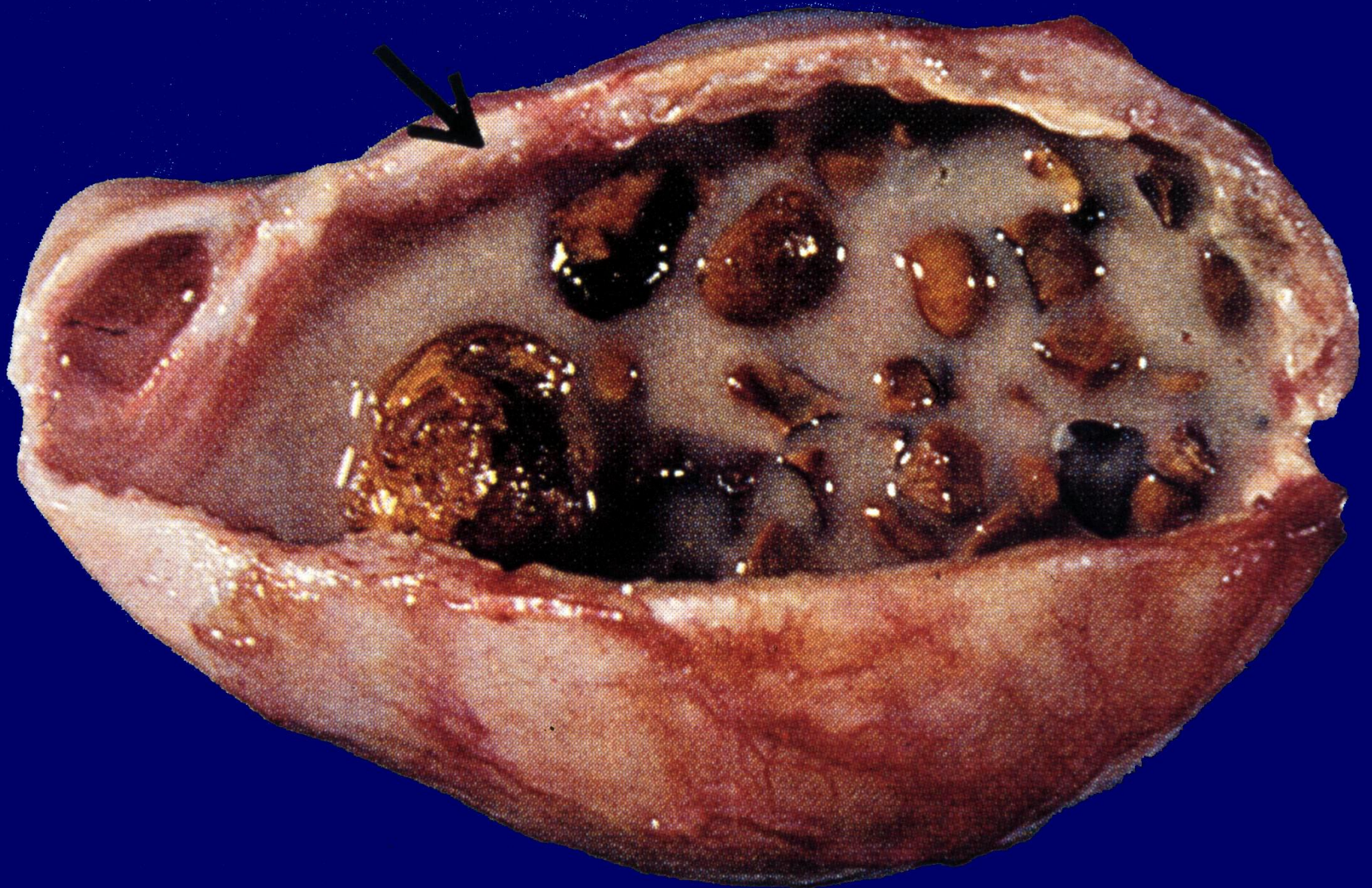

Meningitis
purulenta

CSF

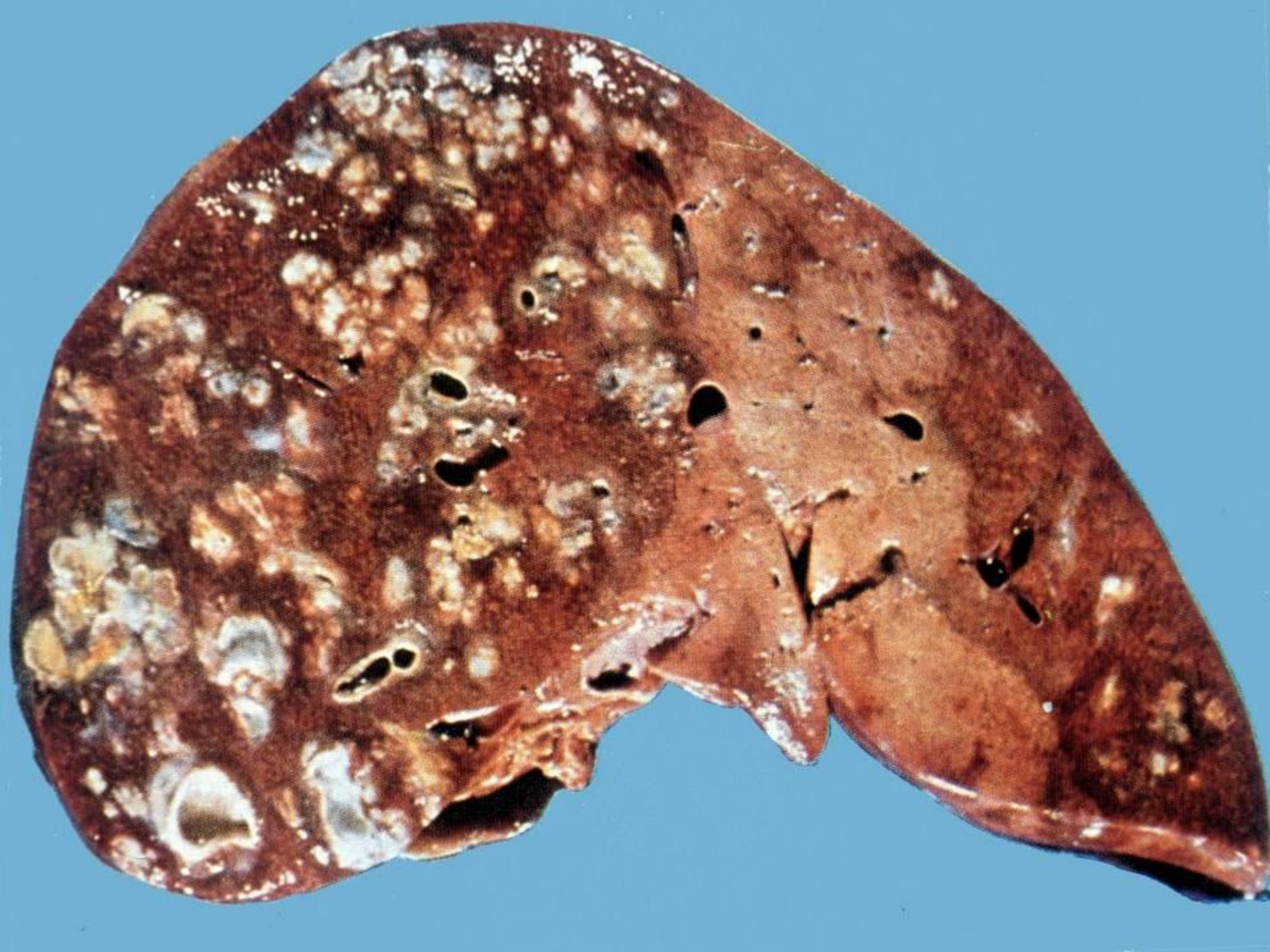
Cholelithiasis. Empyema vesicae felleae chronicum.

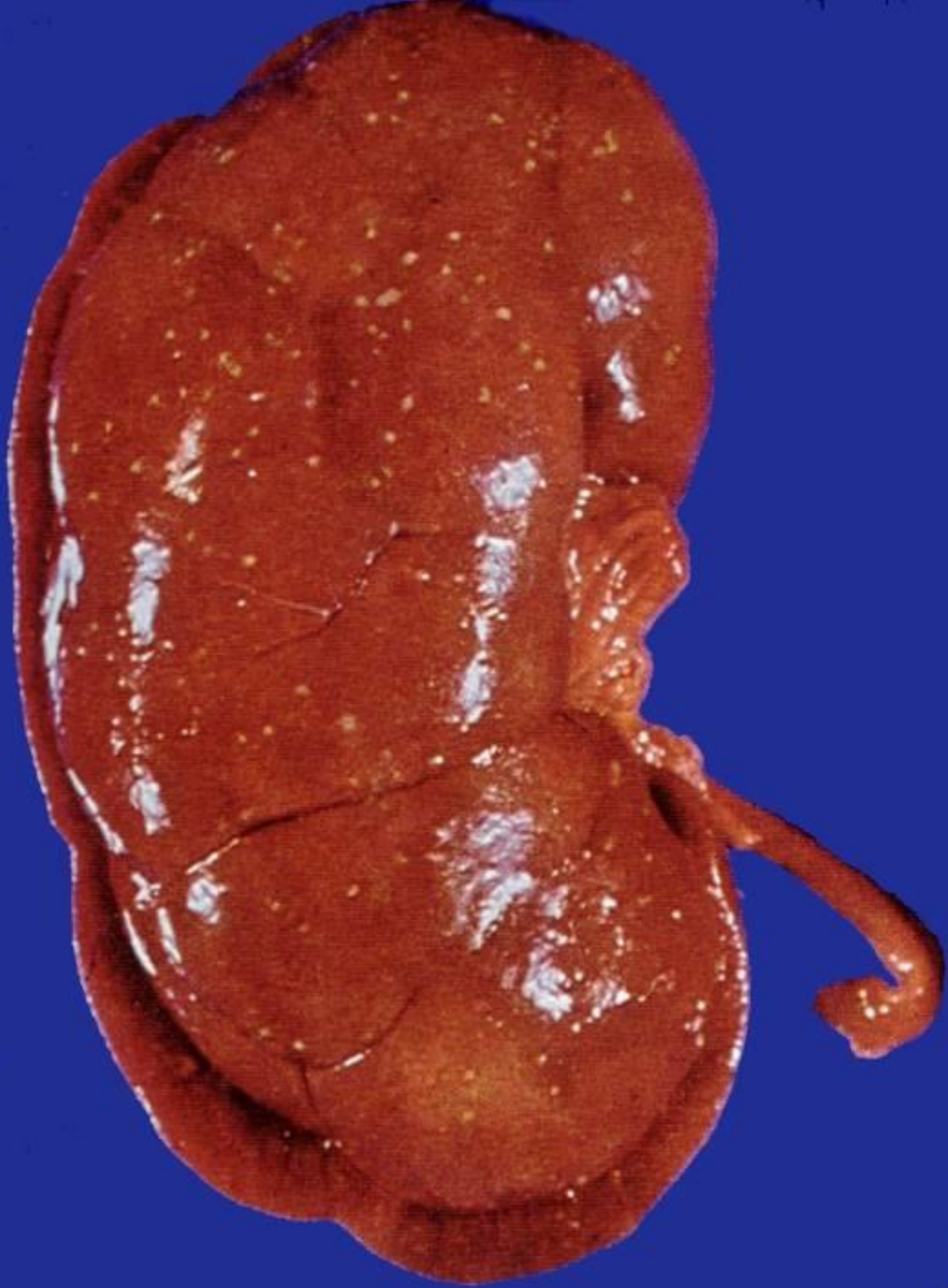

± 2 cm

┆ 2 cm

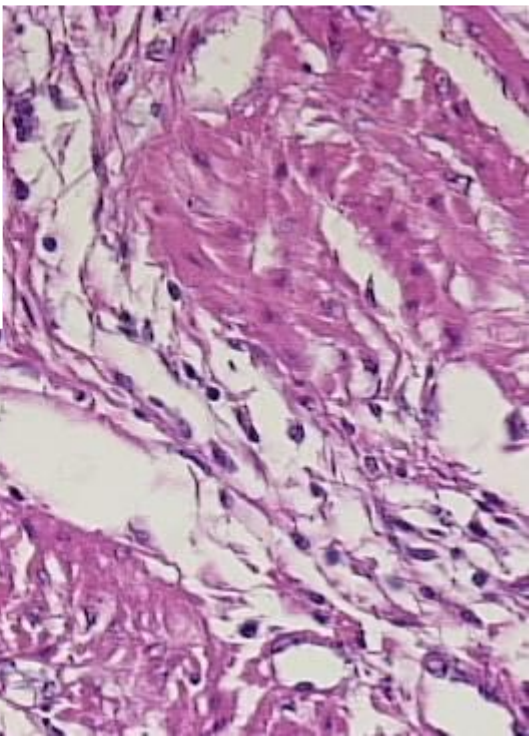
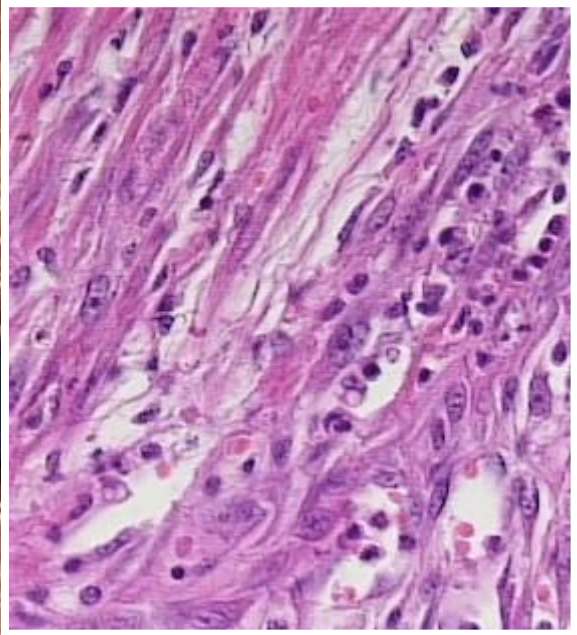
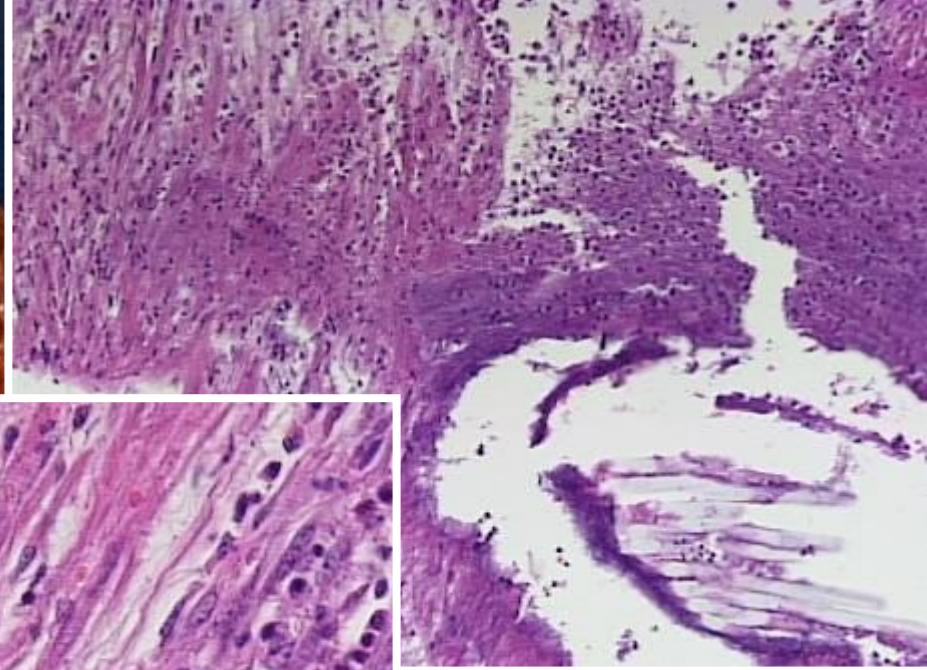
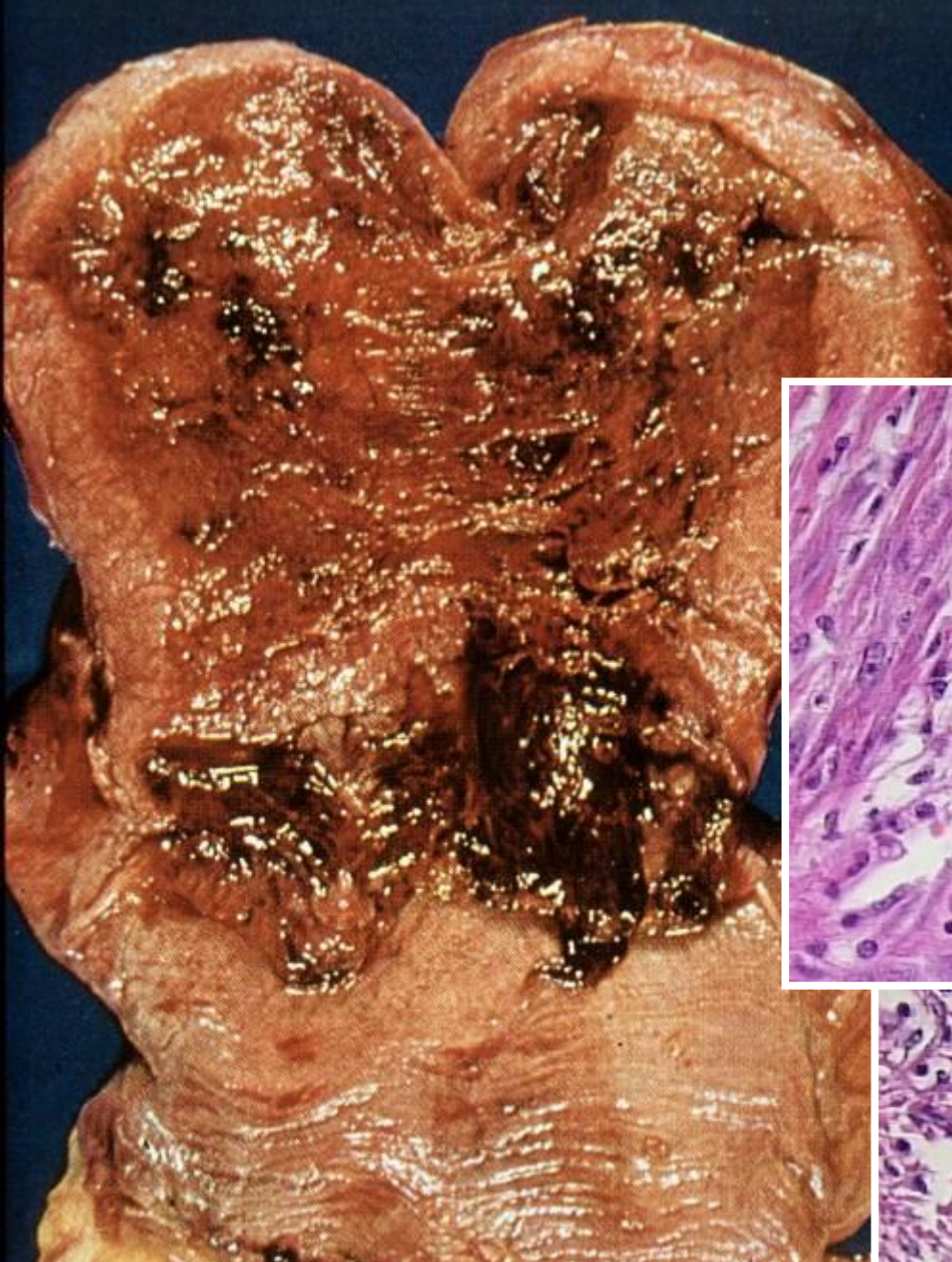

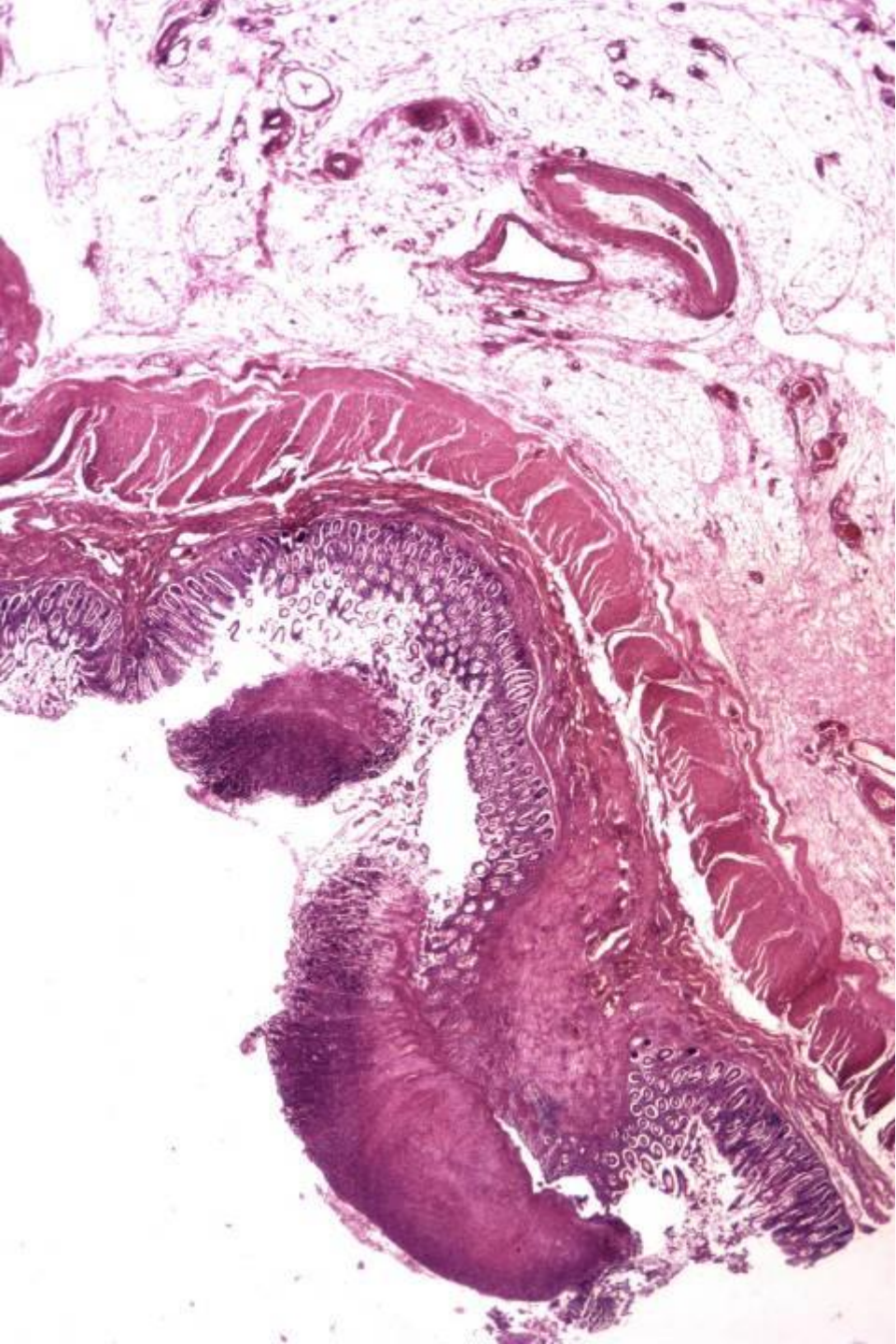
Osteomyelitis purulenta

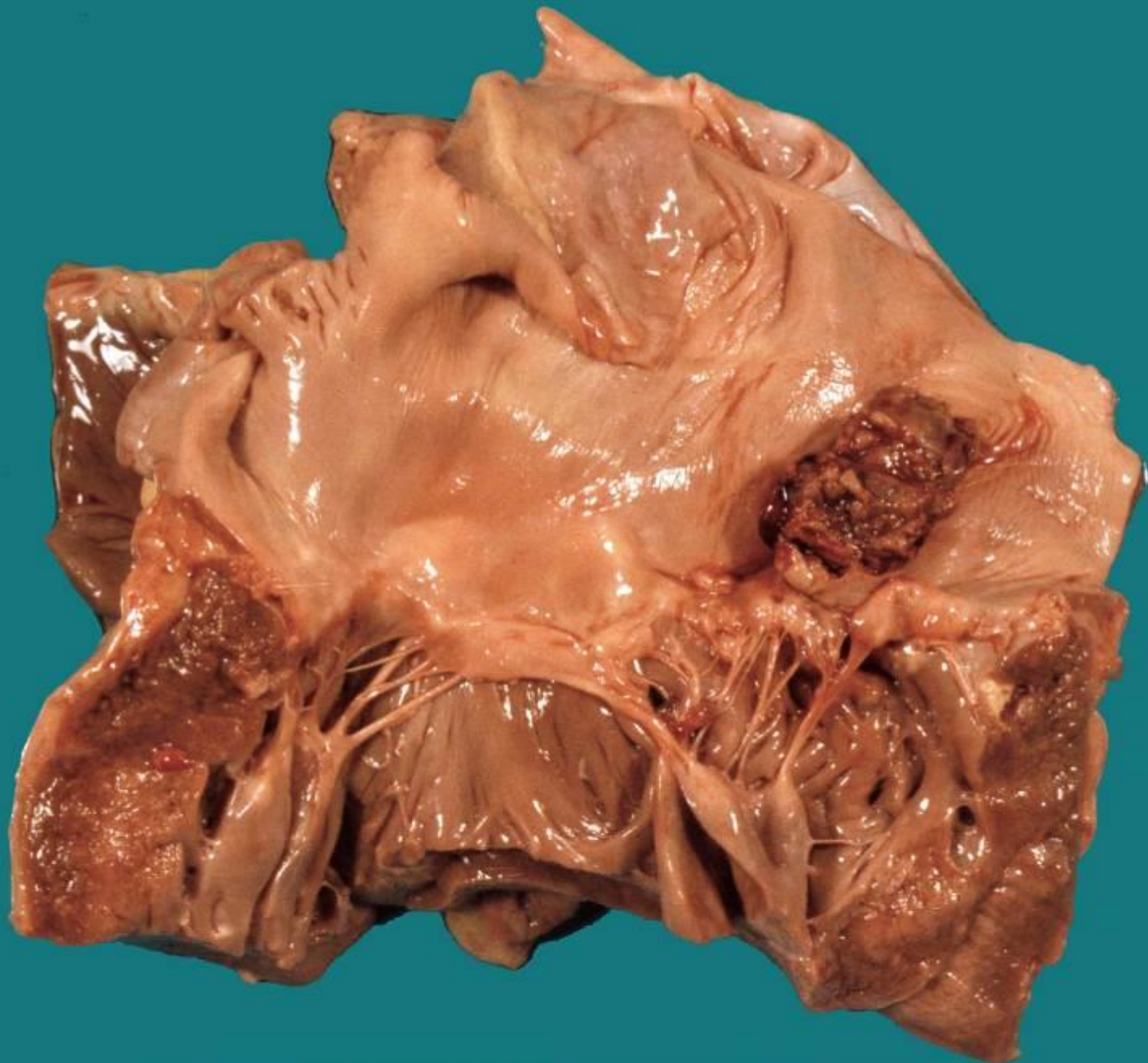

Sepsis puerperalis

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

II.PAÚ -Praha

cm

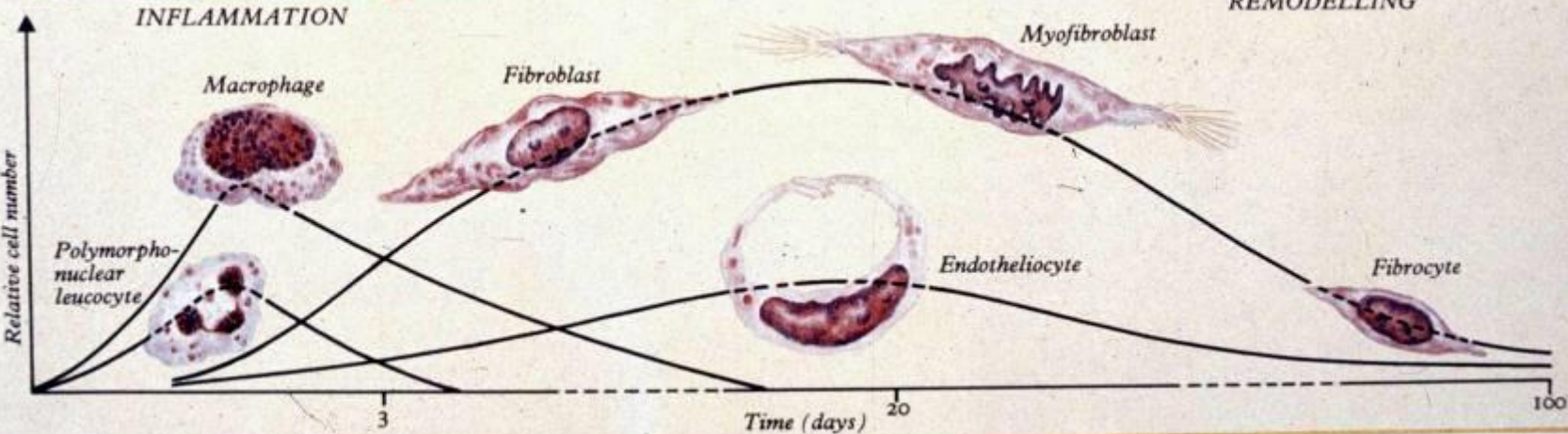
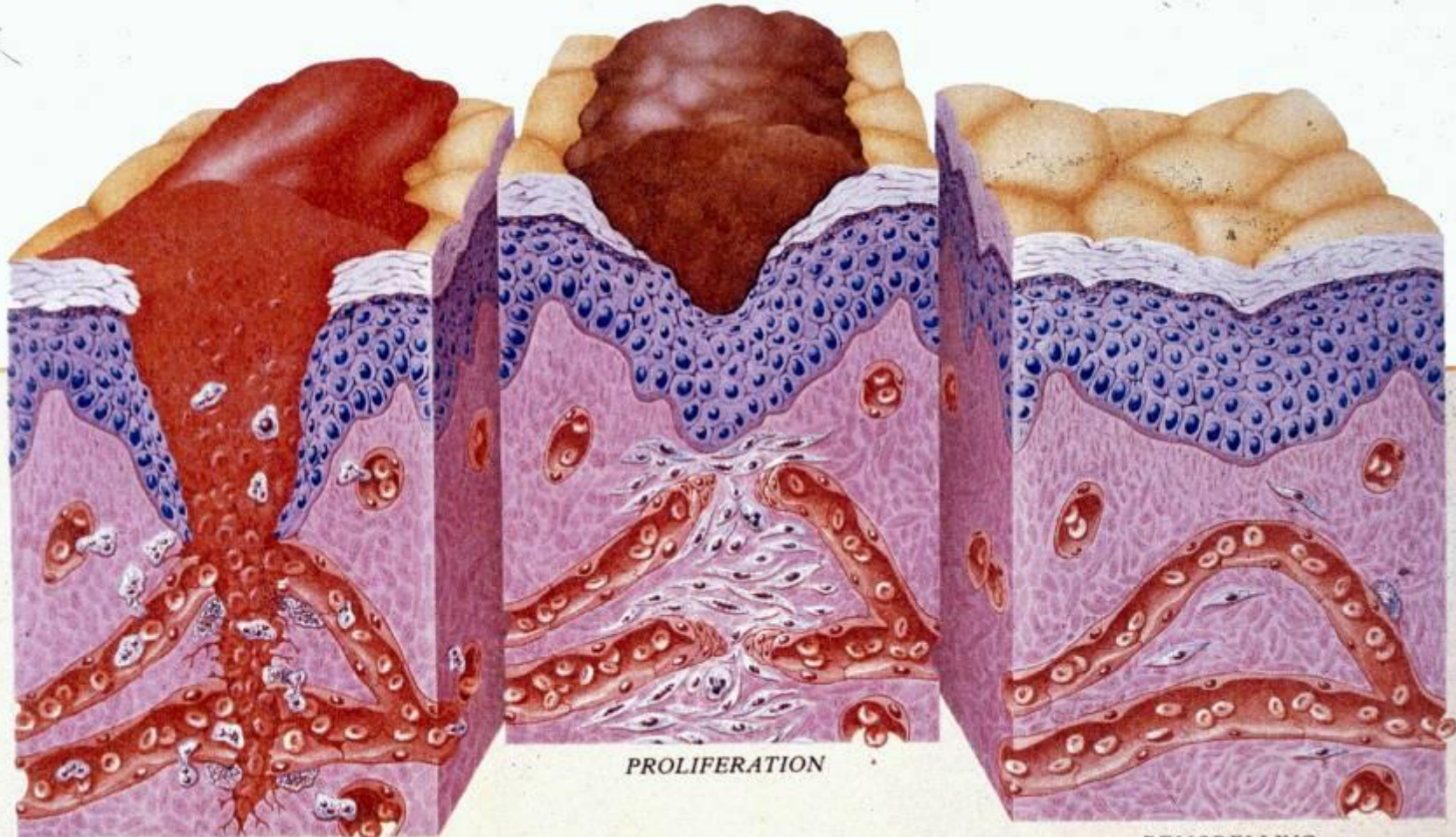
Hojení ran

Den 0: fibrin – fibronektinový gel

Den 1: neutrofily

Den 1-2: makrofágy

Den 2-4: fibroblasty, myofibroblasty,
kapiláry

Collagen Nerve Adipose cells Elastin Macrophage Pericyte Capillary

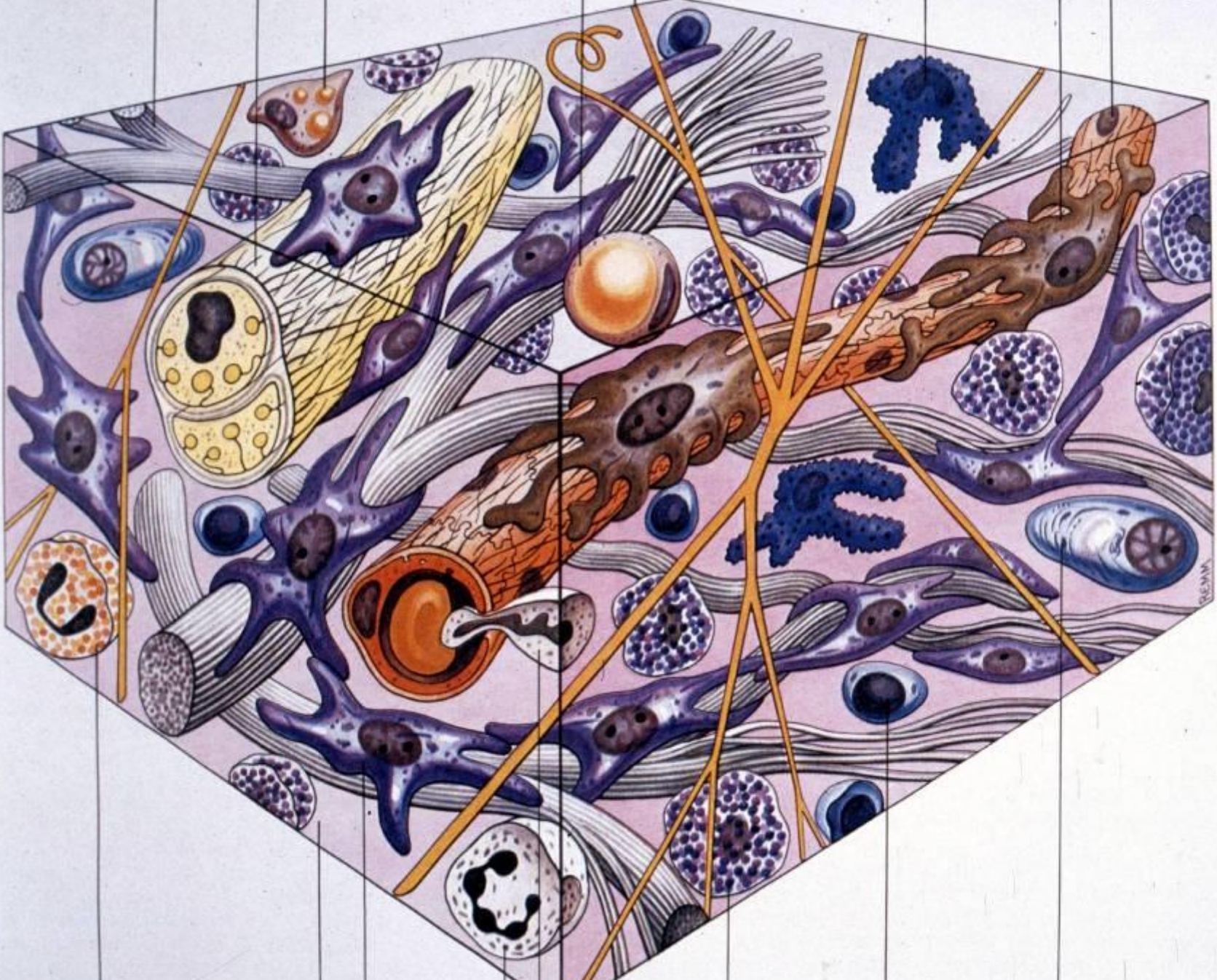

Figure 1.1. Connective tissue components.

Healing of Fractures

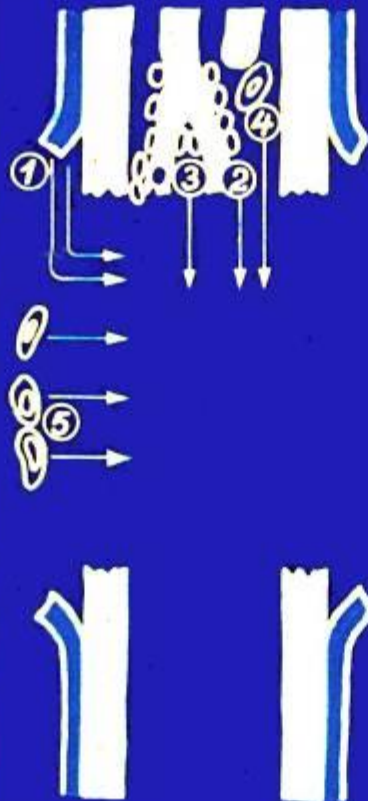
Fracture
hematoma

1-2 days

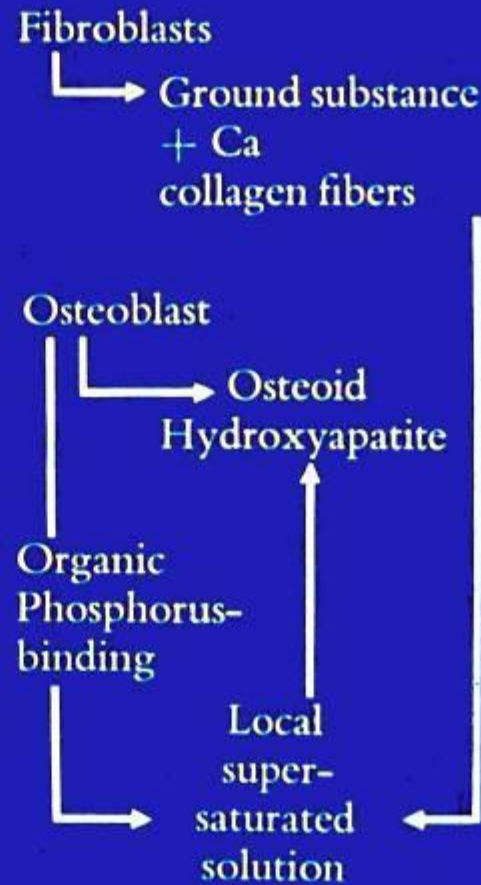
Temporary,
provisional
connective tissue
callus

2-8 days

Temporary,
provisional
bony callus

1-4 weeks

Final
definitive
callus

4-6 weeks

Reconstruction:
Fibrous bone
↓
Compact
(lamellar) bone

Fig. 339. Diagram of the stages in the healing of fractures.

Děkuji za pozornost